

Turismens Økonomiske betydning i Region Midtjylland 2013

VisitDenmark

Turismens økonomiske betydning i Region Midtjylland 2013

Udgivet af:

VisitDenmark for Region Midtjylland

September 2015

Adresse:

VisitDenmark

Islands Brygge 43, 3.

2300 København S

Tlf. +45 3288 9900

Forside:

Feriehusferie

Fotograf: Niclas Jessen

Forfatter:

Amalie Winstrøm-Olsen

Analysemedarbejder, Viden & Analyse i VisitDenmark

E-mail: awo@visitdenmark.com

© VisitDenmark 2015

Gengivelse af rapporten eller dele heraf tilladt med kildeangivelse.

Indhold

VÆRD AT VIDE OM RAPPORTEN	3
TURISMEN I KRONER OG ØRER	3
RAPPORTENS STRUKTUR – ET OVERBLIK.....	3
ET TURISMESATELLITREGNSKAB	3
DATAÆNDRINGER OG NYE RESULTATER I FORHOLD TIL TURISMENS ØKONOMISKE BETYDNING 2012	3
SAMMENFATNING.....	5
TURISMEØKONOMISKE NØGLETAL FOR REGION MIDTJYLLAND	5
TURISMEØKONOMISK BETYDNING FOR REGION MIDTJYLLAND – UDDYBENDE RESUMÉ	6
KAPITEL 1. TURISMEFORBRUGET I REGION MIDTJYLLAND.....	8
1.1 MIDTJYLLAND INDTAGER TREDJEPLADSEN OVER TURISMEFORBRUGET I REGIONERNE	8
FIGUR 1.1 TURISMEFORBRUGET I DE DANSKE REGIONER 2013, MIO. KR.....	8
FIGUR 1.2 TURISMEFORBRUGET I REGION MIDTJYLLANDS 19 KOMMUNER	9
1.2 DANSKE GÆSTER STÅR FOR STØRSTEDELEN AF DET SAMLEDE TURISMEFORBRUG	11
1.3 FERIEURISME HAR STØRRE BETYDNING END FORRETNINGSTURISME	13
1.4 LEJET FERIEHUS ER DEN MEST POPULÆRE OVERNATNINGSFORM	13
1.5 TURISMEPRODUKTERNE FYLDER MEST I TURISMEOMSÆTNINGEN	16
KAPITEL 2. SAMFUNDSØKONOMISKE EFFEKTER	18
2.1 TURISMEN SKABER 9,5 MIA. I VÆRDITILVÆKST.....	18
2.2 TURISMEN BIDRAGER TIL VÆKST I MANGE BRANCHER.....	20
2.3 TURISMEN SKABER OVER 19.000 JOB I REGION MIDTJYLLAND	21
2.4 TURISMEN SKABER JOB I EN BRED VIFTE AF BRANCHER	23
2.5 TURISMEN SKABER 6,5 MIA. KR. I SKATTEINDTÆGTER	24
2.6 TURISMEN STÅR BAG 4,2 PCT. AF SKATTEINDTÆGTERNE I REGION MIDTJYLLAND.....	25
KAPITEL 3. OVERNATNINGER OG KAPACITET	27
3.1 STIGNING I OVERNATNINGSKAPACITETEN I LØBET AF DE SENESTE 5 ÅR I REGION MIDTJYLLAND	27
3.2 REGIONENS FERIEHUSUDLEJNING	28
3.3 FLEST KOMMERCIELLE OVERNATNINGER I FERIEHUSE OG PÅ CAMPINGPLADSER	30
3.4 FLEST GÆSTER FRA UDLANDET PÅ KOMMERCIELLE OVERNATNINGSFORMER	31
3.5 FLEST KOMMERCIELLE OVERNATNINGER I RINGKØBING-SKJERN.....	31
3.6 OVERNATNINGERNE HITTER I SOMMERMÅNEDERNE	32
KAPITEL 4. BAG OM RAPPORTEN	34
4.1 DATAKILDER	34
4.2 LINE-MODELLENS BEREGNING AF TURISMENS AFLEDTE EFFEKTER	35
4.3 BEMÆRKNINGER OMKRING DATA, METODE OG RESULTATER 2013	37
4.4 EFTERSPØRGSELSKILDER	41
4.3 PROCESSEN OMKRING TILBLIVELSEN AF TSA.....	43
BILAG 1A. TURISMEFORBRUG FORDELT PÅ NATIONALITETER, 2013.....	1
BILAG 1B. TURISMEFORBRUG, FORDELT PÅ NATIONALITETER OG FORRETNINGS-/FERIEREJSER, 2013	6
BILAG 1C. TURISMEFORBRUG FORDELT PÅ OVERNATNINGSFORMER OG KOMMUNER, 2013	1
BILAG 1D. TURISMEFORBRUG FORDELT PÅ PRODUKTER OG KOMMUNER, 2013	1
BILAG 2A. TURISMEAFLEDT VÆRDITILVÆKST FORDELT PÅ BRANCHER OG KOMMUNER, 2013	11
BILAG 2B. BESKÆFTIGELSE AFLEDT AF TURISMEN FORDELT PÅ BRANCHER OG KOMMUNER, 2013.....	14
BILAG 2C. SKATTER OG AFGIFTER AFLEDT AF TURISMEN FORDELT PÅ KOMMUNER, 2013	17

Værd at vide om rapporten

Turismen i kroner og ører

Denne rapport belyser turismens økonomiske betydning i Region Midtjylland i 2013. Rapporten dokumenterer turisternes samlede forbrug i regionen, og viser, hvordan turisternes forbrug rækker langt ind i mange brancher. Endelig perspektiverer rapporten turismens størrelse i forhold til andre erhverv og redegør for turismeforbrugets økonomiske effekter for det danske samfund - bl.a. i form af antal job skabt af turismen. Rapporten tegner således et øjebliksbillede af turismen i Region Midtjylland med udgangspunkt i de pr. september 2015 mest aktuelle nøgletal.

Rapportens struktur – et overblik

Foruden de første to centrale kapitler om turismens betydning indeholder rapporten oplysninger om udvikling i overnatninger og kapacitet frem til 2014 fra Danmarks Statistik. Undervejs holdes regionstallene op i mod de nationale nøgletal, ligesom nøgletal mellem regionens kommuner sammenholdes. Derudover findes bagest i rapporten en række bilagstabeller med nøgletal for hver af regionens kommuner. Rapportens kapitel 4 gennemgår i detaljer den anvendte metode.

Et turismesatellitregnskab

Rapporten har karakter af et regionalt turismesatellitregnskab, der knytter turismen til nationalregnskabet i Danmark, og er udarbejdet i henhold til internationale retningslinjer for et turismesatellitregnskab. Det specielle ved et satellitregnskab er, at det opgør omsætningen set fra efterspørgselsiden, altså med udgangspunkt i køberne af produktet. Med udgangspunkt i den økonomiske model LINE, beskriver rapporten også de samfundsøkonomiske effekter af turismen. Såvel det regionale turismesatellitregnskab som turismemodulet i LINE er udviklet for VisitDenmark af Center for Regional- og Turismeforskning ved seniorforsker ph.d. Jie Zhang.

Rapporten følger den officielle, internationale definition af turisme. Turister defineres som den delmængde af rejsende, for hvem rejsen foregår uden for personens sædvanlige miljø, i mindre end et år og med andet formål end at være ansat på den besøgte lokalitet. Det betyder, at rapporten medregner turismereformer, der normalt ikke indgår i f.eks. Danmarks Statistiks overnatningsstatistikker. Det gælder bl.a. små overnatningssteder, krydstogt- og endagsturisme, besøg hos familie og venner samt brug af eget eller lånt feriehus.

Dataændringer og nye resultater i forhold til turismens økonomiske betydning 2012

Rapporten afløser VisitDenmarks seneste opgørelse af turismens økonomiske betydning 2012, udgivet i 2014. Der er fra 2012 til 2013 sket nogle få ændringer, der har en vis betydning og understreger, at *'Turismens økonomiske betydning'* er en strukturreport og ikke en konjunkturpublikation der kan sammenlignes år efter år. Dette gælder særligt på kommunalt niveau. Ændringerne er beskrevet i detaljer i kapitel 4. Her skal de blot nævnes helt kort:

1. Opdatering af dansk endagsturisme på baggrund af DTU's transportvaneundersøgelse. Dette har bl.a. løftet det danske endags-ferieforbrug med 6 mia. kr. på landsplan.
2. Implementering af Danmarks Statistiks store nationalregnskabsrevision 2014. Den har særlig betydning for ferie/forretnings fordelingen af forbruget af overnatningskomponenten.

3. Nedskrivning af de estimerede antal turismeskabte årsværk – særligt for overnatningsbranchernes og 'andre' branchers vedkommende. Den primære forklaring er, at der i den bagvedliggende model arbejdes med fremskrivninger af tidsserier fra nationalregnskabet, og bl.a. beskæftigelsen ser ud til have været overvurderet i de seneste års fremskrivninger og modeller.

Sammenfatning

Turismeøkonomiske nøgletal for Region Midtjylland

I Region Midtjylland brugte turisterne i 2013 for i alt 15,9 mia. kr. og foretog næsten 10 mio. kommercielle overnatninger.¹ Turismeforbruget skabte, inklusiv afledte effekter, ca. 9,5 mia. kr. i værditilvækst², knap 20.000 job i regionen og 6,5 mia. kr. i skatteindtægter. Herved står turismen bag 2,8 pct. af al værditilvækst, 3,1 pct. af alle job og 4,2 pct. af skatteindtægterne i Region Midtjylland.

Turisternes forbrug afleder en række økonomiske effekter og er vigtigt for job- og værdiskabelsen i regionen, ligesom forbruget giver anledning til betydelige skatteindtægter til både stat og kommuner. For hver million kroners turismeforbrug, der lægges i Region Midtjylland, fås en effekt, inklusiv afledte effekter, på ca. 1,2 job (årsværk), 600.000 kr. i værditilvækst og skatteindtægter på 410.000 kr.³

Oversigtstabel 1. Region Midtjylland, 2013

Turismeforbrug i Region Midtjylland, mio. kr.	15.886
Andel af kommunernes samlede udbud, pct.	1,6
Største markeder, 2013	
Danmark	10.342
Tyskland	3.063
Norge	772
Forbrug på største kommercielle overnatningsformer, 2013	
Lejet feriehus	3.794
Hotel – forretning	2.098
Hotel – ferie	1.271

Note: Årets priser. 1: Udbuddet består af dansk produktion plus importen, og repræsenterer dermed det beløb i regionen, som bliver forbrugt til forbrug i produktionen, privat og offentligt forbrug, investeringer og eksport.

¹ 2014-tal

² Den formelle betegnelse er "bruttoværditilvækst", men i denne rapport anvendes blot "værditilvækst". Værditilvæksten er formelt produktion minus forbrug i produktion og dermed udtryk for, hvad der er tilbage af den samlede omsætning i virksomhederne til aflønning af de ansatte og profit. Svarer til BNP i basispriser – eksklusiv produktskatter og produktsubsidier.

³ Skatteindtægterne kommer dog ikke udelukkende destinationen til gode – f.eks. går nogle af skatteindtægterne til staten.

Oversigtstabel 2. Samfundsøkonomiske, afledte effekter, 2013

Turismeskabt værditilvækst, mio. kr.	9.525
Andel af kommunens samlede værditilvækst, pct.	2,8
Turismeskabt beskæftigelse, årsværk	19.420
Andel af alle kommunens beskæftigede, pct.	3,1
Turismeskabt skatteprovenu, mio. kr.	6.521
Turismens andel af samlet kommuneprovenu, pct.	4,2

Inklusiv direkte, afledte og inducerede effekter

Turismeøkonomisk betydning for Region Midtjylland – uddybende resumé

Med udgangspunkt i en analyse af turisternes forbrug under opholdet i Region Midtjylland og de samfundsøkonomiske effekter heraf, tegner denne rapport en profil af turismen i regionen og af betydningen af turismeerhvervet. I hovedtræk viser rapporten, at:

- Region Midtjylland er landets tredjestørste turismeregion. I regionen bruger turisterne næsten 16 mia. kr. svarende til 17,3 pct. af landets samlede turismeforbrug.
- Størrelsen af turismeforbruget varierer meget mellem regionens 19 kommuner. Således bruger turisterne mellem 3,3 mia. kr. og 1,2 mia. i Aarhus, Ringkøbing-Skjern og Syddjurs, som er regionens største turismekommuner, mens Struer, Samsø og Favrskov, hvor der lægges 141-239 mio. kr., er kommuner med forholdsvis lavt turismeforbrug.
- Med en andel på 1,6 pct. af regionens samlede udbud af varer og tjenester fylder turismen i gennemsnit lidt mindre end andre steder i landet (1,9 pct.) målt på turismeforbrug.
- Størstedelen af turismeforbruget (65 pct.) stammer fra danske turister. Ser man på udenlandske turister, tiltrækker Region Midtjylland, måske ikke overraskende flest tyskere. De tyske turister står hermed for næsten 20 pct. af det samlede turismeforbrug i regionen. Norske gæster leverer 5 pct. af turismeforbruget.
- Lejede feriehusene udgør en vigtig bestanddel af turismen i regionen. Turismeforbruget skabt af turister på denne overnatningsform udgør 24 pct. af regionens samlede turismeforbrug, hvilket er dobbelt så højt som i hele landet. Herudover lægges også en stor del af Region Midtjyllands samlede turismeforbrug, svarende til 28 pct., i forbindelse med forretningsturisme, enten som hotelovernatninger eller endagsbesøg.
- På kommunalt niveau ses en bred og forskelligartet profil af overnatningsproduktet. Således er der stor kommunal variation i, hvilke overnatningsformer størstedelen af turismeforbruget bliver brugt på. I gennemsnit bruges 54 pct. af turismeforbruget i Region Midtjylland på kommercielle overnatningsformer og 46 pct. i forbindelse med ikke-kommerciel overnatning eller endagsbesøg.
- Halvdelen af det samlede turismeforbrug bruges på klassiske turismeprodukter som overnatning, restaurant og lokal transport. 26 pct. bruges på detailhandel som føde- og drikkevarer samt tobak, 24 pct. på andre produkter. Denne fordeling adskiller sig lidt i forhold til fordelingen på landsplan.

- 2014 var rekordår for Region Midtjylland, hvor der blev registreret 9,8 mio. overnatninger, hvilket er det højeste antal siden 2010. Samlet set lå niveauet af overnatninger i 2014 4,3 pct. højere end i 2013, hvilket er 404.000 flere overnatninger end i fjor.
- Antallet af kommercielle overnatninger er forholdsvis ligeligt fordelt mellem danske og udenlandske turister. De 5,1 mio. udenlandske overnatninger i regionen fylder dog en smule mere end de 4,7 mio. danske. Næsten 4 mio. overnatninger er fra Tyskland, mens markederne Norge, Holland og Sverige lægger 100.000-400.000 mio. overnatninger hver.
- Inden for de sidste fem år er de danske og udenlandske overnatninger gået pænt frem siden 2010. Især de tyske og norske markeder har haft en positiv udvikling. Hollandske og britiske overnatninger har til gengæld oplevet en lille tilbagegang i samme periode. Den seneste udvikling, 2013-2014, viser vækst i danske og udenlandske overnatninger på hhv. 2,3 og 6,2 pct.
- 3,3 mio. kommercielle overnatninger blev registreret i Ringkøbing-Skjern, hvilket klart gør kommunen til regionens største, målt på overnatninger. Men også Syddjurs og Aarhus er vigtige turismekommuner med omkring 900.000 overnatninger hver. Ringkøbing-Skjern Kommune er også landets næststørste kommune målt på overnatninger, efterfulgt af København.
- Region Midtjylland er en stort feriehus- og campingdestination. Overnatninger i feriehus og på camping fylder hhv. 52 og 25 pct. af regionens samlede kommercielle overnatninger.
- I løbet af de seneste fem år har næsten alle overnatningsformer været i fremgang. Kun overnatninger på feriecentre og lystbådehavne er gået tilbage.
- Vigtigheden af regionens feriehus understreges af de høje kommercielle udlejningsprocenter i de fleste af området kommuner. Det skønnes, at 39,8 pct. af Region Midtjyllands feriehus i 2014 blev udlejet kommercielt sammenlignet med landsniveauet på 35,2 pct.
- Sommermånederne er, ikke overraskende, turismesæson. Dog spredes en del af overnatningerne også ud over hele året som resultat af bl.a. forretningsturisme.

Kapitel 1. Turismeforbruget i Region Midtjylland

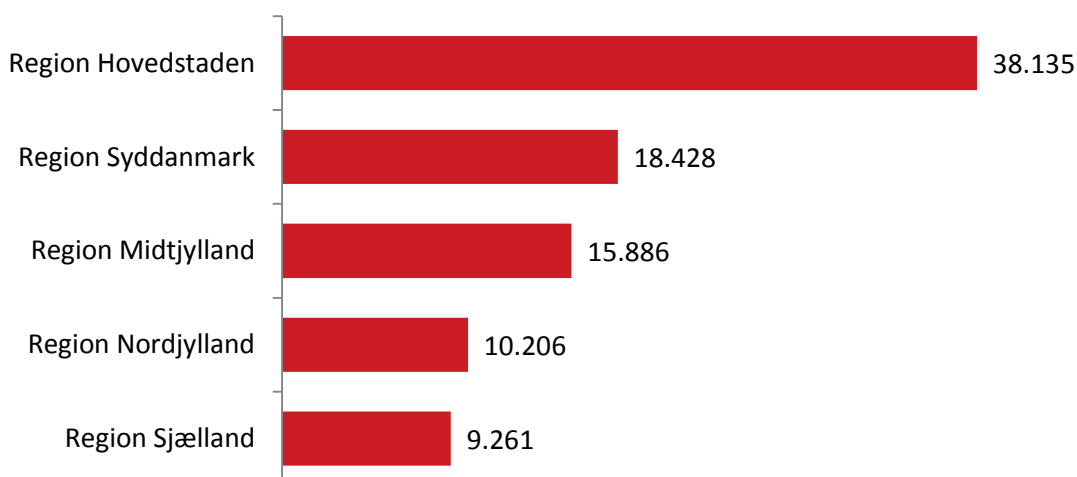
Dette kapitel redegør for turisternes forbrug i Region Midtjylland. På baggrund af VisitDenmarks turismesatellitregnskab tegner kapitlet et billede af, hvordan turisternes samlede forbrug fordeler sig på produkter samt hvilken turisme, der står bag forbruget. Følgende spørgsmål besvares:

- *Hvor stort er turisternes samlede forbrug?*
- *Hvilken form for turisme står bag forbruget?*
- *Hvad bruger turisterne penge på?*

1.1 Midtjylland indtager tredjepladsen over turismeforbruget i regionerne

Turisterne i Region Midtjyllands 19 kommuner havde i 2013 et samlet turismeforbrug på 15,9 mia. kr. Dermed ligger regionerne på en tredjeplads efter Region Hovedstaden og Region Syddanmark, hvilket ses af figur 1.1. Det samlede turismeforbrug i Region Midtjylland svarer til 17,3 pct. af det samlede turismeforbrug i landet.

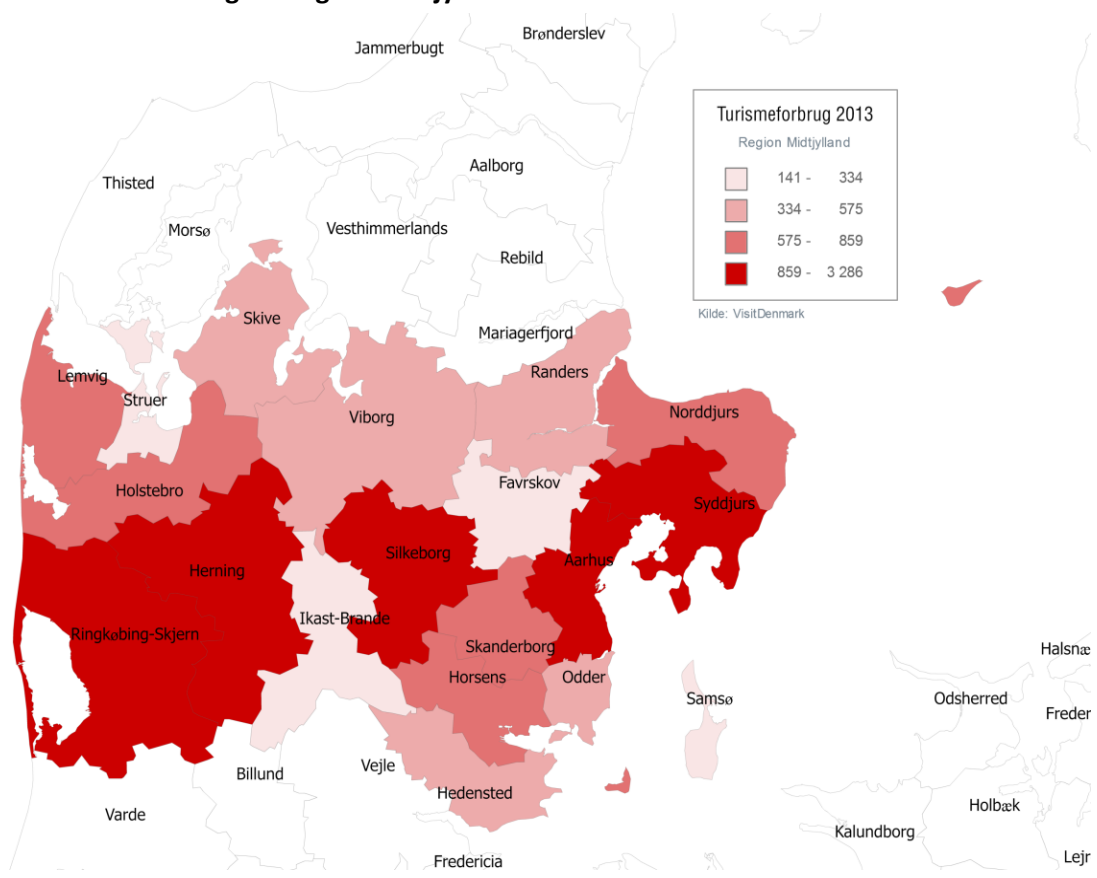
Figur 1.1 Turismeforbruget i de danske regioner 2013, mio. kr.

Af figur 1.2 og tabel 1.1 ses det, hvordan størrelsen af turismeforbruget varierer mellem regionens kommuner. Med 3,3 mia. kr. er turismeforbruget i Aarhus højest. Der lægges også mange turismekroner i Ringkøbing-Skjern og Syddjurs hhv. 2,7 mia. og 1,2 mia. kr.

Turisterne bruger færrest penge i kommunerne Struer, Samsø og Favrskov, hvor turismeforbruget fordeler sig mellem 239 og 141 mio. kr. Det må derfor siges, at der er stor spredning i turismeforbrugets størrelse blandt regionens 19 kommuner.

Figur 1.2 Turismeforbruget i Region Midtjyllands 19 kommuner

Tabel 1.1 opdeler desuden turismeforbruget i kommerciel og ikke-kommerciel turisme for samtlige af Region Midtjyllands kommuner sammenholdt med den samlede produktion i hver kommune.

Turismeandelen af det samlede udbud i Region Midtjylland er 1,6 pct., hvilket er under landsgennemsnittet på 1,9 pct. Derved har mindre betydning i regionen end for Danmark som helhed. I Syddjurs Kommune har turismen med en turismeandel på 5,5 pct. størst betydning. Dette er efterfulgt af Samsø Kommune (4,8 pct.) og Odder Kommune (3,6 pct.).

Tabel 1.1 Turismeforbrug og turismeandel fordelt på kommuner, sorteret efter turismeforbrug, Region Midtjylland, 2013

	Turismeforbruget			Samlet udbud	Turismeandel af samlet udbud
	I alt	Kommerciel overnatning	Ikke-kommerciel overnatning og endagsrejsende		
					pct.
Danmark	91.917	44.584	47.333	4.789.131	1,9
Region Midtjylland	15.886	8.503	7.383	1.006.796	1,6
Aarhus	3.286	1.480	1.806	255.683	1,3
Ringkøbing-Skjern	2.685	2.219	466	91.170	2,9
Syddjurs	1.178	604	574	21.265	5,5
Herning	1.161	476	685	68.091	1,7
Silkeborg	859	406	452	54.185	1,6
Holstebro	801	449	351	46.384	1,7
Horsens	799	318	481	67.154	1,2
Norddjurs	750	370	380	21.811	3,4
Skanderborg	593	336	257	42.418	1,4
Lemvig	575	454	122	21.248	2,7
Skive	560	240	320	32.376	1,7
Randers	531	199	332	54.215	1,0
Viborg	496	218	279	75.384	0,7
Hedensted	469	221	248	32.529	1,4
Odder	334	160	173	9.360	3,6
Ikast-Brande	247	95	152	55.910	0,4
Struer	239	101	138	15.917	1,5
Samsø	183	133	50	3.826	4,8
Favrskov	141	23	118	37.869	0,4

Note: Kommercielle overnatningsformer: Hoteller, camping, vandrerhjem, feriecentre, lystbådehavne, festival, bondegårdsferie, krydstogt og lejet feriehus. Privat overnatning og endagsbesøg omfatter turister, der benytter eget sommerhus, overnatter privat hos familie og venner samt endagsgæster.

Det ses yderligere af tabel 1.1, at størstedelen af turismeforbruget i Region Midtjylland med 8,5 mia. kr. eller 54 pct. af det samlede turismeforbrug lægges i forbindelse med kommercielle overnatningsformer (f.eks. lejet feriehus, feriecenter og hotel). Dette er en lidt højere andel i forhold til hele landet, hvor 46 pct. lægges i forbindelse med de kommercielle overnatningsformer.

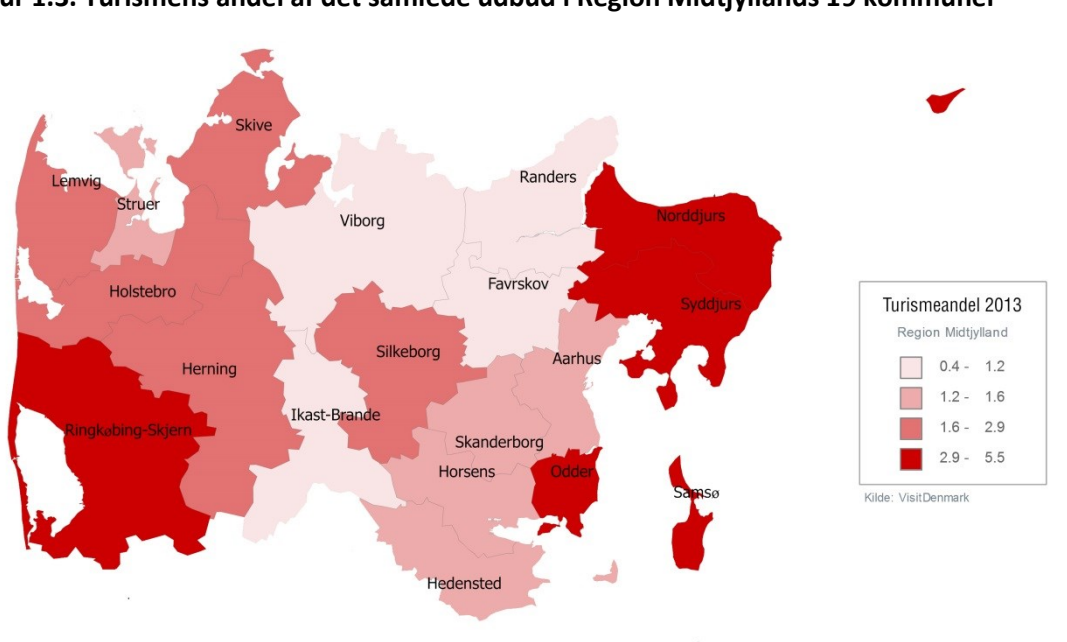
Turismens økonomiske betydning varierer dog en del blandt kommunerne, hvilket kommer til udtryk i figur 1.3. F.eks. befinder kommunerne Samsø og Odder sig længere nede på listen over turismeforbrug, men det er to kommuner, hvor turismen har relativ stor betydning for økonomien i Region Midtjylland.

Omvendt fylder turismen relativt lidt i forhold til andelen af det samlede udbud i bl.a. Ikast-Brande og Favrskov. Her står turismeforbruget for 0,4 pct. af kommunernes samlede udbud. Aarhus og Herning er højt producerende kommuner, men her fylder turismen også relativt lidt i forhold til andre brancher.

Variationen mellem regionens kommuner kan blandt andet tilskrives erhvervslivets sammensætning samt størrelsen på det samlede udbud i de enkelte kommuner. Derudover spiller kommunernes attraktivitet og tilgængelighed for turister også ind.

Det ses yderligere af tabel 1.1, at størstedelen af turismeforbruget i Region Midtjylland med 8,5 mia. kr. eller 54 pct. af det samlede turismeforbrug lægges i forbindelse med kommercielle overnatningsformer (f.eks. lejet feriehus, feriecenter og hotel). Dette er en anderledes fordeling i forhold til hele landet, hvor størstedelen kan tilskrives ikke-kommercielle overnatninger og endagsrejsende, og derimod 46 pct. lægges i forbindelse med de kommercielle overnatningsformer.

Figur 1.3. Turismens andel af det samlede udbud i Region Midtjyllands 19 kommuner

1.2 Danske gæster står for størstedelen af det samlede turismeforbrug

En nationalitetsopdeling af turismeforbruget viser, at størstedelen af turismeforbruget i Region Midtjylland stammer fra danske gæster. Danskerne brugte i år 2013 10,3 mia. kr. eller 65 pct., hvilket svarer til to tredjedele af regionens samlede turismeforbrug. De resterende 35 pct. fordeles mellem de udenlandske markeder og fylder godt 5,5 mia. kr. i turismeforbrug.

Denne fordeling er blandt danske og udenlandske markeder lidt anderledes end på landsniveau, hvor danskerne lægger 60 pct. af det samlede turismeforbrug og de udenlandske gæster lægger tilsvarende 40 pct. Dette fremgår af tabel 1.2.

Størstedelen af det udenlandske forbrug stammer fra tyske gæster, som står for godt 55 pct. af det samlede udenlandske forbrug, hvilket betyder, at Tyskland er det næststørste marked i regionen. Af de samlede turismeforbrug i regionen svarer dette til 19 pct. og dette er 7 pct. point højere end landsgennemsnittet (12 pct.).

Det næststørste marked i forhold til forbrug er Norge med 772 mio. kr., svarende til 5 pct. af det samlede turismeforbrug. En tilsvarende andel stammer fra øvrige lande, som lægger 850 mio. kr. i Region Midtjylland. Andelen på 5 pct. for de øvrige lande er 6 pct. lavere end, hvad turister fra disse lande lægger på landsplan (11 pct.).

Herefter følger de udenlandske markeder Sverige med 283 mio. kr. og Storbritannien med 241 mio. kr. eller tilsvarende 2 pct. hver af det samlede turismeforbrug. Den svenske andel af det samlede turismeforbrug i regionen er en del lavere end de tilsvarende andele på landsniveau, hvor svenskerne står for 7 pct. af turismeforbruget. Andelen af de britiske gæster er på samme niveau som fordelingen i hele landet.

Hollandske og italienske turisternes forbrug fylder 1 pct. hver af det samlede turismeforbrug i Region Midtjylland og har derved en mindre betydning for turismen i regionen.

Bilag 1A specificerer yderligere turismeforbruget på nationaliteter i de enkelte kommuner. Det ses bl.a., at det danske turismeforbrug er relativt stort i kommuner som Skanderborg, Skive og Herning med andele over 80 pct. af det samlede turismeforbrug. I kommunerne ved Vesterhavet, så som Ringkøbing-Skjern og Lemvig er det derimod det udenlandske, herunder tyske turismeforbrug, der dominerer.

Table 1.2. Turismeforbrug fordelt på markeder, Region Midtjylland, 2013

	Turismeforbrug mio. kr.	Fordeling af Region	Fordeling af Danmarks
		Midtjyllands turismeforbrug pct.	turismeforbrug pct.
I alt	15.886	100	100
Danmark	10.342	65	60
Udlandet	5.544	35	40
Tyskland	3.063	19	12
Norge	772	5	6
Sverige	283	2	7
Storbritannien	241	2	2
Holland	202	1	1
Italien	133	1	1
Øvrige lande	850	5	11

1.3 Ferieturisme har større betydning end forretningsturisme

Tabel 1.3 viser danske og udenlandske turisternes forbrug opdelt efter formål, dvs. ferie- eller forretningsturisme. Størstedelen af forbruget i regionen kan tilskrives ferierejser med 11,4 mia. kr. svarende til 72 pct. af det samlede turismeforbrug. De resterende 4,5 mia. kr. eller 28 pct. bruges i forbindelse med forretningsrejser.

Til sammenligning er forholdet mellem erhvervsturisme og ferieturisme i Danmark som helhed 29-71 i ferieturismens favør (fremgår ikke af tabel 1.3). Erhvervsrelateret turisme ligger således på samme niveau i Region Midtjylland som i hele landet. Aarhus kan siges at være en stærk destination for erhvervsturisme.

Erhvervsturisme foretages af bl.a. forretningsrejsende, møde-, messe- og konferencegæster m.fl. Her står danskerne med en andel på 88 pct. for størstedelen af forbruget på forretningsrejser. Det skal dog nævnes, at VisitDenmark ikke har oplysninger om udenlandske endags-forretningsrejsende (dvs. uden overnatning) og derfor muligvis undervurderer den udenlandske omsætning lidt.

Bilag 1B opdeler yderligere turismeforbruget på danske og udenlandske gæster pr. nationalitet med hhv. ferie eller forretning som formål.

Tabel 1.3 Turistforbrug fordelt på formål og Danmark/udlandet, Region Midtjylland, 2013

	I alt	Forretningsrejser		Ferierejser	
	mio. kr.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.
I alt	15.886	4.446	100	11.440	100
Danmark	10.342	3.929	88	6.413	56
Udlandet	5.544	517	12	5.027	44

1.4 Lejet feriehus er den mest populære overnatningsform

Det samlede turismeforbrug kan opdeles efter turisternes overnatningsform. Tabel 1.4 inddeler turismeforbruget i kategorier alt efter turisternes overnatningsform (eller hvorvidt de er endagsturister). Bemærk, at turismeforbruget her viser, hvad gæster fra den pågældende overnatningsform bruger af penge under opholdet i Region Midtjylland, og ikke kun overnatningsudgiften.

Overordnet set foretages en god halvdel (54 pct.) af turismeforbruget i forbindelse med kommercielle overnatninger, dvs. turister, der overnatter på hotel, feriecenter, camping og lejet feriehus m.m.

Lidt mindre end halvdelen af forbruget (46 pct.) bliver brugt på overnatninger i eget eller lånt sommerhus, af turister på endagstur samt på besøg hos familie og venner dvs. ikke-kommercielle overnatningsformer.

Tabel 1.4 afspejler, at Region Midtjylland er afhængig af områdets feriehusudlejning. Overnatning i lejet feriehus står for 24 pct. af det samlede turismeforbrug, og dette er dermed den største kategori i tabellen. For denne kategori gælder det også, at andelen af det samlede turismeforbrug på denne overnatningsform er dobbelt så stor som de tilsvarende andele for Danmark generelt (12 pct.).

Dette er efterfulgt af kategorierne erhvervsturister, der overnatter på hotel, og endags-erhvervsturister på forretningsrejse, som bidrager med en betydelig andel af turismeforbruget i Region Midtjylland, idet over 4 mia. kr. eller 28 pct. af det samlede turismeforbrug er knyttet til forretningsgæster.

En anden vigtig kategori i Region Midtjylland indenfor ikke-kommercielle overnatningsformer er turister på besøg hos familie eller venner, som bidrager med 11 pct. (1,8 mia. kr.) af det samlede turismeforbrug, hvilket er på samme niveau som på landsplan.

Forbruget fra ferieturister på endagsrejse, er den fjerde største indtægtskilde. Denne gruppe turister står for 10 pct. af regionens turismeforbrug. Dette er 9 pct. point lavere end den tilsvarende andel på landsplan.

Feriegæsters omsætning på hotel fylder 8 pct. af totalen i Region Midtjylland, hvilket er 4 pct. point lavere end for landet samlet set.

Turisterne i regionen i eget feriehus⁴ bruger 1,3 mia., svarende til 8 pct. af det samlede forbrug, en tilsvarende andel finder man også på landsplan (7 pct.).

De kommercielle overnatningsformer feriecentre, vandrerhjem, lystbåde og festival har med 1 pct. hver en mindre betydning for det samlede turismeforbrug i Region Midtjylland.

Bilag 1C viser turismeforbruget fordelt på overnatningsformer for de enkelte kommuner i regionen. Der ses stor kommunal variation, da forskellige former for turisme kendetegner kommunerne hver især. F.eks. er Skanderborg Kommune afhængig af den årlige festival, mens næsten halvdelen af Herning Kommunes turismeforbrug stammer fra forretnings- og endagsturisme, Ringkøbing-Skjern og Lemvig Kommune er præget af sommerhusturisme, da hhv. 70 og 69 pct. af turismeforbrug stammer fra denne overnatningsform.

---

⁴ Bemærk at denne kategori ligesom lånt feriehus, familie/venner og bondegårde stammer fra ældre undersøgelser (se afsnit 4.1) og derfor skal tages med et gran salt. Desuden indgår overnatningsformer som nogle dele af privat udlejning (f.eks. AirBnB) ikke i modellen.

Table 1.4 Tourism consumption distributed by accommodation forms, Midtjylland, 2013

	Turismeforbrug	Fordeling for Midtjylland	Fordeling for hele landet
	mio. kr.	pct.	
I alt	15.886	100	100
Kommercielle	8.503	54	49
Hotel – ferie	1.271	8	12
Hotel – forretning	2.098	13	15
Feriecentre	125	1	2
Camping	732	5	4
Vandrerhjem	108	1	1
Lejet feriehus	3.794	24	12
Lystbåde	109	1	1
Festival	224	1	1
Bondegårde	25	0	0
Krydstogt	17	0	0
Ikke-kommercielle	7.383	46	51
Eget feriehus	1.344	8	7
Lånt sommerhus	301	2	1
Familie/venner	1.792	11	11
Endagsturister - ferie	1.599	10	19
Endagsturister - forretning	2.348	15	13

1.5 Turismeprodukterne fylder mest i turismeomsætningen

Turismesatellitregnskabet viser yderligere, hvordan turismeforbruget fordeler sig på forskellige produkttyper. Regnskabet inddeler produkterne i tre typer: Turismekaraktteristiske produkter (typiske turismeprodukter), turistforbundne produkter (primært detailhandlen) og "ikke-turismespecifikke produkter", som omfatter alle andre produkter.

I Region Midtjylland viser opgørelsen, jf. tabel 1.5, at turismeprodukter er den største af de tre kategorier. Turismeprodukterne fylder, med en omsætning på 7,8 mia. kr., 49 pct. af den samlede turismeomsætning. Dernæst kommer detailhandlen med 26 pct. og andre produkter med 24 pct. Denne fordeling adskiller sig lidt i forhold til fordelingen på landsplan, hvor en noget mindre andel (34 pct.) af turismeforbruget bruges på traditionelle turismeprodukter. Samlet set er det større andele af turismeforbruget i regionen, der bruges på klassiske turismeprodukter såsom transport (20 pct.), overnatning (13 pct.) og restaurantbesøg (12 pct.) end på landsplan.

At turisterne på regionsplan bruger lidt flere penge på turismeprodukterne kan bl.a. hænge sammen med den lidt højere andel forretningsgæster. Da forretningsgæsterne som oftest bor på hotel, går en langt større andel til selve overnatningen og lokaltransport.

Når man sammenligner forbruget hos de udenlandske turister med forbruget hos de danske turister i kommunen, er der to klare forskelle på forbrugets sammensætning. Det er især de danske gæster, der i Region Midtjylland bruger penge på turismeprodukter som lokal transport (28 pct.) og overnatning (14 pct.). Dette skyldes bl.a. overvægten af danske erhvervsturister, der traditionelt bruger flest penge på selve overnatningen og transport. Til gengæld bruger de udenlandske turister en lidt større andel af deres feriebudget, end de danske turister, på restaurantbesøg.

Sammensætningen i de udenlandske turisternes forbrug er lidt anderledes med en lavere andel på turismeprodukter (34 pct.). I forhold til de danske turister i regionen går en lidt større andel af forbruget således til detailhandel (37 pct.) og andre produkter (29 pct.). Sidstnævnte kategori dækker f.eks. over forbruget på kategorierne *boligbenyttelse og ejendomsmaegler, finans og forsikring, teater, bibliotek og andre kulturelle tjenester samt energi og vandforsyning*.

Turisterne i Region Midtjylland bruger 232 mio. kr. på kultur og forlystelser jf. tabel 1.5. Det skal dog bemærkes, at dette forbrug formegentligt er undervurderet. Dette skyldes dels 1) metodiske valg og dels 2) tabellens opsætning:

- 1) Der er foretaget et metodisk valg for modellen bag dette turismesatellitregnskab, der betyder at det antages, at den enkelte turist lægger hele sit forbrug i overnatningskommunen. Kommuner med mange attraktioner, men få overnatningssteder, bliver derfor nogle gange undervurderet turismemæssigt. Det skal dog bemærkes, at bevægelsen også går den modsatte vej – når turister der overnatter i regionen, bruger penge udenfor regionen. Der er endnu ikke fundet en metode, der kan opgøre alle bevægelser på tværs af regionsgrænser.
- 2) Turisternes forbrug på 232 mio. kr. går til klassiske turismerelaterede produkter dvs. "kultur og forlystelser". Derudover bruger turisterne i Region Midtjylland også penge på andre produkter, hvoraf nogle kan klassificeres som kulturelle produkter om end de ikke er direkte turismerelaterede. Dette kan også være kulturforbrug, men det indplaceres i kategorien "andre produkter", da det i høj grad er lokale, der benytter sig af disse produkter, hvorfor de ikke kan kategoriseres som "klassiske turismeprodukter".

Derudover skal det understreges at kulturinstitutionernes omsætning genereres af såvel lokale gæster som tilrejsende turister. En turist defineres som en person, der er ude af sit sædvanlige miljø. Det betyder, at forbruget fra de lokale gæster på kulturinstitutionerne i regionen ikke tælles med i dette turismesatellitregnskab – selvom de er væsentlige for de respektive kulturelle institutioners omsætning.

Bilag 1D viser forbruget i hver kommune opdelt på produkter og danskere/udlændinge. Turisterne i Aarhus og Herning har bl.a. pga. mange forretningsrejsende størst forbrug på de klassiske turismeprodukter med en andel på 71/72 pct. I Ringkøbing-Skjern og Lemvig bruges i denne kategori kun 25/23 pct., men til gengæld mere på detailhandel. Dette hænger sammen med overvægten af turister, der bruger penge i feriehuse.

Table 1.5 Turismeforbruget fordelt på produkter, Region Midtjylland, 2013

	I alt		Danskere		Udlændinge	
	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.
I alt	15.886	100	10.342	100	5.544	100
Turismeprodukter	7.811	49	5.942	57	1.869	34
<i>Heraf:</i>						
Overnatning	2.109	13	1.479	14	631	11
Restaurant	1.846	12	1.048	10	798	14
Lokal transport	3.138	20	2.876	28	262	5
Rejse-service	486	3	349	3	137	2
Kultur og forlystelser	232	1	191	2	41	1
Detailhandel	4.185	26	2.558	25	1.627	29
<i>Heraf:</i>						
Føde- og drikkevarer samt tobak	1.740	11	1.105	11	635	11
Benzin og andet brændstof	1.269	8	939	9	330	6
Andet	1.177	7	515	5	662	12
Andre produkter	3.890	24	1.841	18	2.049	37

Kapitel 2. Samfundsøkonomiske effekter

Turismefefterspørgslen i Danmark skaber afledte samfundsøkonomiske effekter i form af beskæftigelse, værditilvækst og offentlige provenuer. For at belyse størrelsen af disse effekter på nationalt og lokalt niveau anvender VisitDenmark det regionale turismesatellitregnskab (RTSA), sammen med den generelle ligevægtsmodel LINE. Effekterne inkluderer såvel direkte som afledte effekter af turismen.

Kapitlet beskriver, hvilke samfundsøkonomiske effekter af turismen i form af skabte job, værditilvækst og skatter, der er i Region Midtjylland. Det er værd at bemærke, at de samlede effekter i et område kan være et resultat af turismeforbrug andre steder i landet, som giver anledning til øget økonomisk aktivitet og produktion i området. Omvendt kan turismeforbruget i en given kommune i regionen være anledning til effekter i form af f.eks. skabte job andre steder i landet, og disse indgår naturligvis ikke i beskrivelsen af turismeeffekter i den pågældende kommune eller region. Ligeledes skal det bemærkes, at beskæftigelseseffekter er opgjort efter arbejdsstedet, mens skatteindtægter følger arbejdstagerens bopælskommune.

2.1 Turismen skaber 9,5 mia. i værditilvækst

En anerkendt målestok for betydningen af et erhverv i samfundet er værditilvækst. Værditilvækst er defineret som det beløb, der er tilbage af den samlede omsætning, når vareforbruget, der er brugt i forbindelse med produktionen, er fratrukket. Værditilvæksten går således til løn og profit (afsløining af produktionsfaktorer). Værditilvæksten er dermed en målestok for, hvad der er tilbage til løn og profit, når restauranterne har indkøbt råvarer, hotellerne er blevet vedligeholdt, og el m.m. er blevet produceret. Værditilvæksten er sammenlignelig med BNP, og er dermed et udtryk for hvad turismen bidrager med af værdi til samfundet.

Den turismeskabte værditilvækst i Region Midtjylland udgjorde i 2013 godt 9,5 mia. kr. inklusiv afledte effekter, hvilket ses af tabel 2.1. Dette svarer til en andel på 2,8 pct. af regionens samlede værditilvækst, idet alle erhvervene i regionen tilsammen skaber værdi for 335,8 mia. kr. Sammenlignet med landsgennemsnittet (3,3 pct.) er denne turismeandel hermed lidt lavere. Så, hvad angår værditilvækst, har turismen lidt mindre betydning i Region Midtjylland end i landet som helhed.

Ringkøbing-Skjern Kommune har højest værdiskabelse af Region Midtjyllands 19 kommuner, idet turismen i Ringkøbing Skjern står for en værditilvækst på knap 1,7 mia. kr., lige efterfulgt af Aarhus med en turismeskabt værditilvækst på 1,5 mia. Derefter følger Syddjurs og Herning som Region Midtjyllands næststørste kommuner målt på turismeskabt værditilvækst, da der skabes hhv. 758 og 595 mio. kr. Omvendt skabes ikke nær så meget værdi af turismen i kommuner som Ikast-Brande (190 mio. kr.), Samsø (175 mio. kr.) og Favrskov (134 mio. kr.).

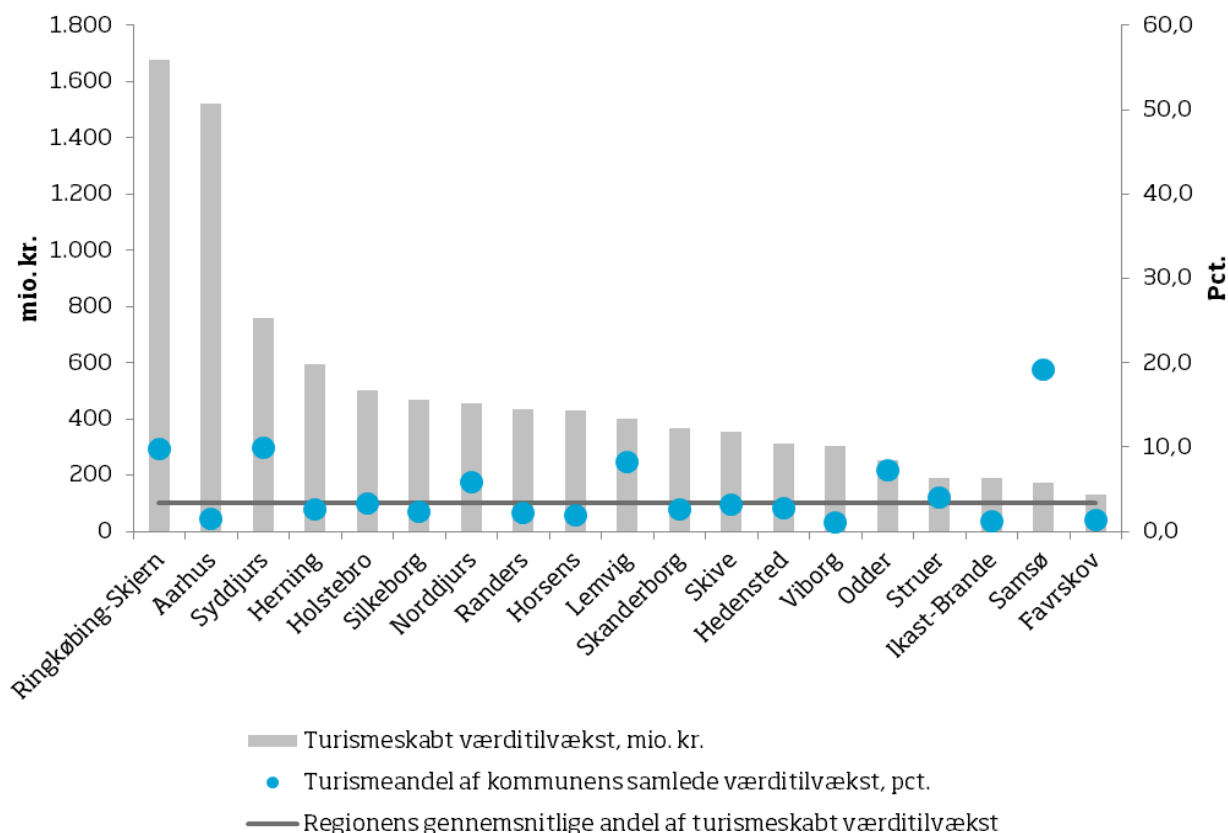
Tabel 2.1 Værditilvækst skabt af turismen, Region Midtjylland, 2013

	Turismeskabt værditilvækst	Samlet værditilvækst i kommunen	Turismeandel af samlet værditilvækst
	mio. kr.		pct.
Danmark	53.559	1.625.586	3,3
Region Midtjylland	9.525	335.846	2,8
Ringkøbing-Skjern	1.676	17.227	9,7
Aarhus	1.520	99.156	1,5
Syddjurs	758	7.681	9,9
Herning	595	22.822	2,6
Holstebro	504	15.466	3,3
Silkeborg	467	20.505	2,3
Norddjurs	455	7.831	5,8
Randers	436	19.585	2,2
Horsens	430	22.161	1,9
Lemvig	402	4.917	8,2
Skanderborg	367	14.361	2,6
Skive	356	11.201	3,2
Hedensted	312	11.008	2,8
Viborg	303	26.540	1,1
Odder	253	3.491	7,2
Struer	192	4.697	4,1
Ikast-Brande	190	16.023	1,2
Samsø	175	915	19,2
Favrskov	134	10.261	1,3

For kommunerne har turismen forskellig betydning, da andelen af den samlede værditilvækst varierer. Af Region Midtjyllands kommuner er turismens relative betydning for værdiskabelsen størst på Samsø, efterfulgt af Syddjurs og Ringkøbing-Skjern, da turismen skaber hhv. 19,2 pct., 9,9 pct. og 9,7 pct. af den samlede værditilvækst i kommunerne. Lemvig følger efter med en turismeandel af den samlede værditilvækst på 8,2 pct. Til gengæld ligger kommuner som Viborg (1,1 pct.), Ikast-Brande (1,2 pct.), og Favrskov (1,3 pct.) langt under Region Midtjyllands og Danmarks generelle gennemsnit. Med andre ord er disse kommuner altså ikke lige så afhængige af turismen på dette område.

Figur 2.1 viser sammenhængen mellem størrelsen af den turismeskabte værditilvækst i de enkelte kommuner og andelen af kommunernes samlede værditilvækst i forhold til regionsgennemsnittet.

Figur 2.1 Værditilvækst skabt af turisme i Region Midtjylland, 2013

2.2 Turismen bidrager til vækst i mange brancher

Turismeforbruget skaber værditilvækst bredt i samfundet, og ikke kun i turismeerhvervene som konsekvens af de indirekte og inducerede effekter. Dette afspejler de "ringe i vandet" turismeforbruget skaber i økonomien. Tabel 2.2 viser, hvordan værditilvæksten fordeler sig på forskellige brancher i kommunen. I denne regionsrapport er brancherne inddelt i tre kategorier: Turismeerhverv, detailhandel og andre brancher.

Af Region Midtjyllands turismeafledte værditilvækst på 9,5 mia. kr. stammer 2,5 mia. kr. (27 pct.) fra turismeerhvervene. Dette er lidt lavere end turismeerhvervets andel på landsplan (29 pct.). Blandt turismeerhvervene i Region Midtjylland stammer 8 pct. af værditilvæksten fra restauranter og værtshuse, imens 6 pct. stammer fra hhv. overnatningsstederne og transportvirksomheder. Det førstnævnte har en lidt lavere andel end i Danmark som helhed (10 pct.). 17 pct. af den turismeafledte værditilvækst i Region Midtjylland skabes i detailhandlen, hvilket er 3 pct. point lavere end andelen for Danmark samlet set.

Den største kategori "andre brancher" ligger med en andel af den turismeskabte værditilvækst på 56 pct. tæt på fordelingen på landsplan. Kategorien dækker over en bred vifte af erhverv som f.eks. ejendomsrådgivere, bolig- og husleje⁵ (18 pct.), erhvervsservice⁶ (8 pct.) og "andre" (29 pct.) – herunder bl.a. finans og forsikring, energi- og vandforsyning, udgivelse, tv/radio og IT samt offentlig service.

⁵ Her indgår bl.a. udlejning af sommerhuse, som dog er for lille en underkategori til at indgå turismeerhvervet.

Tabel 2.2 Turismeafledt værditilvækst fordelt på brancher, Region Midtjylland, 2013

	Turismeafledt værditilvækst	Fordeling for	
		Region Midtjylland	Danmark
		mio. kr.	pct.
I alt	9.525	100	100
Turismeerhverv	2.549	27	29
<i>Heraf:</i>			
Overnatningssteder	592	6	7
Restauranter og værtshuse	789	8	10
Transportvirksomheder	601	6	6
Rejse-service	153	2	1
Kultur, forlystelser og sport	413	4	4
Detailhandel	1.648	17	20
<i>Heraf:</i>			
Råolie-, naturgas og olieindustri	18	0	0
Føde- og drikkevarer samt tobak	167	2	3
Andre	1.463	15	17
Andre brancher	5.328	56	51
<i>Heraf:</i>			
Ejendomsmæglere, bolig- og husleje	1.727	18	14
Erhvervsservice	805	8	9
Andre	2.796	29	29

Som en gennemsnitsbetragtning kan beregnes en multiplikator for, hvor meget værditilvækst 1 mio. kr. i turismeforbrug skaber i regionen. Her viser analysen, at effekten af 1 million kr. i turismeforbrug er anledning til ca. 600.000 kr. i værditilvækst, inklusiv afledte effekter. Multiplikatoren for værditilvækst i regionen samlet er således 0,6, hvilket er en anelse højere end landsgennemsnittet på 0,58.

I bilag 2A findes den turismeafledte værditilvækst fordelt på brancher for regionens kommuner enkeltvis. Det ses bl.a., at turismen i Herning, Skanderborg og Randers skaber 36-38 pct. af den samlede værdi inden for turismeerhvervet, hvilket er relativt meget. Omvendt er detailhandlen med 20-21 pct. særlig afhængig af den turismeskabte værditilvækst i kommuner som Syddjurs, Norddjurs og Skive.

2.3 Turismen skaber over 19.000 job i Region Midtjylland

Turisternes forbrug skaber desuden en mængde arbejdspladser, også kaldet turismeskabte årsværk, idet antallet tælles i enheder, der modsvarer fuldtidsjob. Samlet set skaber turismeforbruget 19.420 årsværk i Region Midtjylland, hvilket svarer til knap en femtedel af hele landets turismeskabte årsværk. Dette vil også sige, at turistene skabte 3,1 pct. af regionens samlede beskæftigelse. Det er lidt under andelen af turismeskabte årsværk på landsplan, som ligger på 4,1 pct.

⁶ Dækker bl.a. over udlejning af biler.

Ser man på mængden af turismeskabte årsværk i de enkelte kommuner i regionen er der, i overensstemmelse med de tidligere tabeller, stor spredning imellem kommunerne. Aarhus, Ringkøbing-Skjern og Syddjurs er de største kommuner i regionen målt på turismeskabte job, idet der hhv. skabes 3.370, 3.053 og 1.470 job. I den anden ende af skalaen findes kommunerne Struer, Samsø og Favrskov med 390-270 turismeskabte fuldtidsstillinger i 2013.

Tabel 2.3 Antal årsværk skabt af turismen, Region Midtjylland, 2013

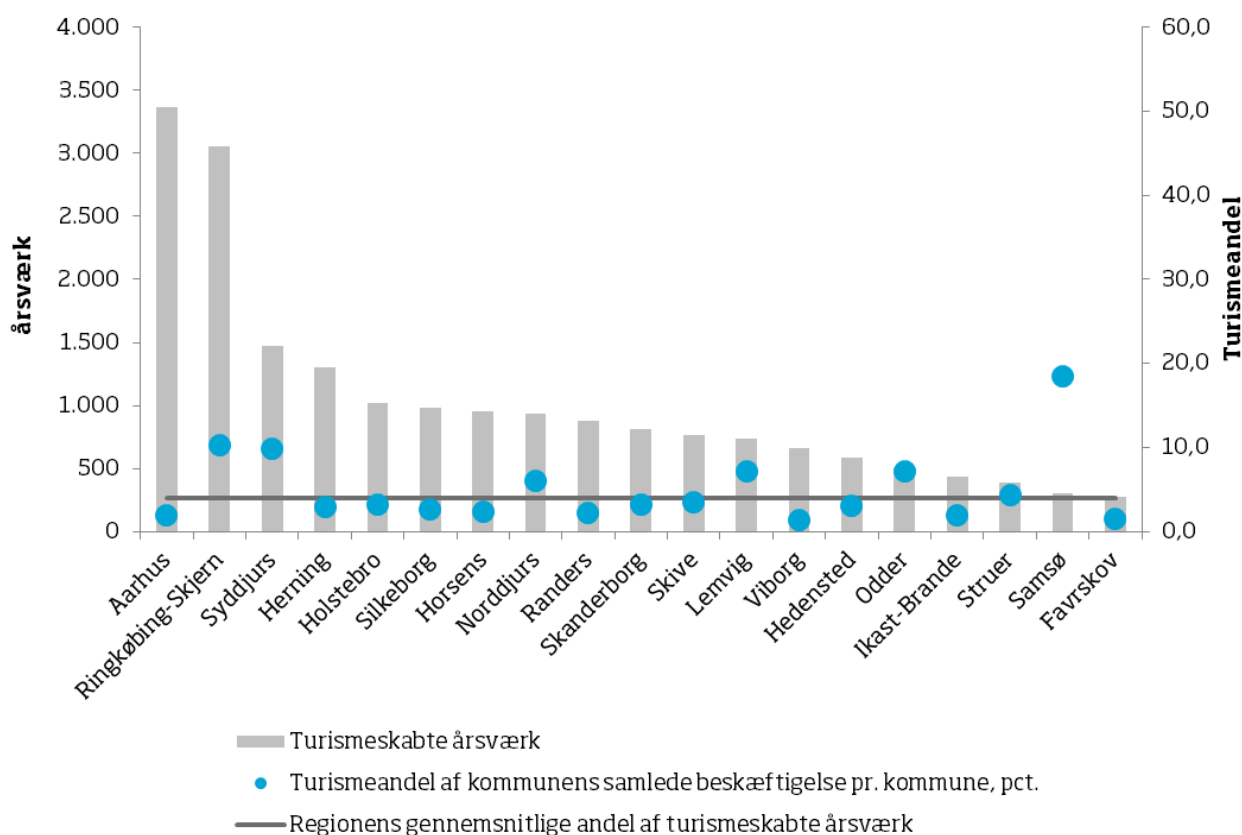
	Turismeskabte årsværk	Samlet antal beskæftigede i kommunen	Turismeandel af samlet beskæftigelse pr. kommune
	årsværk		pct.
Danmark	111.462	2.748.805	4,1
Region			
Midtjylland	19.420	619.893	3,1
Aarhus	3.370	181.427	1,9
Ringkøbing-Skjern	3.053	29.826	10,2
Syddjurs	1.470	14.959	9,8
Herning	1.307	44.391	2,9
Holstebro	1.017	31.367	3,2
Silkeborg	984	38.138	2,6
Horsens	951	41.423	2,3
Norddjurs	931	15.581	6,0
Randers	877	39.891	2,2
Skanderborg	814	25.252	3,2
Skive	765	22.276	3,4
Lemvig	737	10.278	7,2
Viborg	663	48.255	1,4
Hedensted	585	18.801	3,1
Odder	504	7.097	7,1
Ikast-Brande	430	22.354	1,9
Struer	390	8.946	4,4
Samsø	303	1.647	18,4
Favrskov	270	17.984	1,5

I figur 2.2 er tabel 2.3 illustreret med antallet af årsværk sammenholdt med turismens andel af de skabte årsværk pr. kommune. Umiddelbart ses ingen sammenhæng mellem effektens størrelse og turismeerhvervets relative betydning. Til gengæld giver figuren et hurtigt overblik af turismens betydning i den enkelte kommune.

Ser man i stedet på andelen af turismeskabte årsværk ift. kommunernes samlede beskæftigelse, ligger Samsø (18,4 pct.) og Ringkøbing-Skjern (10,2 pct.) i top. I disse kommuner er mere end hvert 10. job genereret af turisternes forbrug og de er, relativt set, mest afhængige af turismens effekter i regionen. Viborg og Favrskov er mindre afhængige af turismens jobskabelse, da hhv. 1,4 pct. og 1,5 pct. af alle årsværk i kommunerne er turismeskabte.

Sammenlignet med mere produktionstunge erhverv, kan det siges, at turismen betyder relativt mere for beskæftigelsen end den gør for værditilvæksten, netop fordi turismebranchen er et serviceerhverv.

Figur 2.2 Regionens gennemsnitlige andel af turismeskabte årsværk, 2013

2.4 Turismen skaber job i en bred vifte af brancher

Tabel 2.4 ser nærmere på de 19.420 job der er afledt af turismen i Region Midtjylland. Tabellen inddeler de turismeskabte job i tre kategorier: Turismeerhverv, detailhandel og andre brancher.

Turismeforbruget i Region Midtjylland skaber over 8.000 årsværk i de klassiske turismeerhverv, hvilket svarer til 43 pct. af alle de turismeskabte årsværk i kommunen. Turismen skaber derudover 4.293 årsværk i detailhandlen, hvilket svarer til 22 pct. af de turismeskabte årsværk. Også kategorien "andre brancher", som bl.a. tæller ejendomsmæglere, bolig- og husleje, finans og forsikring, energi- og vandforsyning, udgivelse, tv/radio og IT samt offentlig service, nyder godt af turismeforbruget med 34 pct. af årsværkene (knap 6.700 fuldtidsjob). Fordelingen på alle tre branchegrupper er i overensstemmelse med fordelingen for hele Danmark.

Inden for turismeerhvervet skabes der primært beskæftigelse på restauranter og værtshuse (23 pct.) og på overnatssteder (11 pct.). Den store spredning af turismeskabt beskæftigelse i forskellige brancher viser netop turismens brede beskæftigelseseffekt.

Tabel 2.4 Beskæftigelse fordelt på branchegrupper afledt af turismen i Region Midtjylland, 2013

	Turismeafledt beskæftigelse	Fordeling for	
		Region Midtjylland	Danmark
		årsværk	pct.
I alt	19.420	100	100
Turismeerhverv	8.430	43	44
<i>Heraf:</i>			
Overnatningssteder	2.044	11	11
Restauranter og værtshuse	4.394	23	22
Transportvirksomheder	871	4	5
Rejse-service	364	2	2
Kultur, forlystelser og sport	757	4	5
Detailhandel	4.293	22	23
<i>Heraf:</i>			
Råolie-, naturgas og olieindustri	8	0	0
Føde- og drikkevarer samt tobak	294	2	2
Andre	3.991	21	21
Andre brancher	6.697	34	33
<i>Heraf:</i>			
Ejendomsmæglere, bolig- og husleje	454	2	2
Erhvervsservice	1.594	8	8
Andre	4.649	24	23

Til sammenligning på tværs af kommuner og med Danmark på landsplan kan man udregne en beskæftigelsesmultiplikator. Dette gennemsnitsmål viser, hvor stor beskæftigelse (antal årsværk) en mio. kr. i turismeforbrug skaber. For Region Midtjylland er multiplikatoren 1,22, hvilket betyder, at der skabes 1,2 årsværk pr. mio. kr. brugt af turister i kommunen, når man regner de afledte effekter af forbruget med. Den turismeskabte beskæftigelse ligger således på samme niveau som i hele landet, hvor der også skabes 1,2 årsværk pr. mio. kr. i turismeforbrug i gennemsnit.

Bilag 2B specificerer yderligere beskæftigelsen afledt af turismen fordelt på brancher og kommuner. Det ses, at turismen skaber mest beskæftigelse i turismeerhvervet i kommunerne Herning, Horsens og Ikast-Brande med 54-55 pct. af den samlede turismeskabte beskæftigelse. Inden for detailhandel skaber turismen relativt flest job i Norddjurs, Hedensted og Odder Kommune med 37 pct. hver.

2.5 Turismen skaber 6,5 mia. kr. i skatteindtægter

Turismeforbruget i Region Midtjylland skaber offentlige indtægter på godt 6,5 mia. kr. Heraf er der næsten 4 mia. kr. i moms, vare- og selskabsskatter, hvilket svarer til 61 pct. af de samlede skatteindtægter fra turismeforbruget. Personskatterne beløber sig til 2,5 mia. kr. eller 39 pct. af de samlede skatteindtægter fra turisme. Deraf går 20 pct. til kommuneskatter. De turismeafledte skatter og afgifter inden for personskatter samt moms, vare- og selskabsskatter fordeler sig nogenlunde som på landsplan.

Både hvad angår personskatter samt moms, vare- og selskabsskatter er fordelingen imellem de forskellige kategorier i Region Midtjylland tæt på fordelingen i Danmark i gennemsnit.

Bilag 2C udspecificerer yderligere skatter og afgifter afledt af turismen på kommunalt plan.

Tabel 2.5 Skatter og afgifter afledt af turismen i Region Midtjylland, 2013

	Region Midtjylland		Danmark
	mio. kr.	pct.	
I alt	6.521	100	100
Personskatter	2.537	39	38
Statsskatter	835	13	13
Regionsskatter (sundhedsbidrag)	364	6	5
Kirkeskatter	41	1	1
Kommuneskatter	1.298	20	19
Vareskatter	3.984	61	62
Selskabsskatter	337	5	6
Vareafgifter/punktafgifter	1.113	17	16
Moms/merværdiafgift	2.534	39	40

2.6 Turismen står bag 4,2 pct. af skatteindtægterne i Region Midtjylland

De godt 6,5 mia. kr. turismeafledte skatter og afgifter svarer til 4,2 pct. af de samlede skatter og afgifter i Region Midtjylland. Dette er en smule lavere end på landsplan generelt. Dette skyldes, at andelen af især moms/merværdiafgift på 6,8 pct. er lavere end i resten af landet (8,4 pct.).

Tabel 2.6 Turismeafledte skatter og afgifter og andele af samlede skatter og afgifter i Region Midtjylland, 2013

	Turismeafledte skatter og afgifter	Fordeling for	
		Midtjylland	Danmark
	mio. kr.	pct.	
I alt	6.521	4,2	5,0
Personskatter	2.537	2,7	3,3
Statsskatter	835	2,4	2,9
Regionsskatter (sundhedsbidrag)	364	2,9	3,5
Kirkeskatter	41	2,8	3,5
Kommuneskatter	1.298	2,9	3,5
Vareskatter	3.984	6,4	7,4
Selskabsskatter	337	3,9	3,8
Vareafgifter/punktafgifter	1.113	6,8	7,7
Moms/merværdiafgift	2.534	6,8	8,4

Også hvad angår skatteprovenu kan en multiplikator beregnes for at give indblik i, hvad effekten af 1 mio. kr. i turismeforbrug er på skatter og afgifter. I Region Midtjylland er multiplikatoreffekten af 1 mio. kr. turismeforbrug 0,41. For hver mio. kroner der bruges af turisterne, skabes der i Region Midtjylland, inklusiv afledte effekter, således indtægter til stat og kommuner på cirka 410.000 kr. Sammenligner man med det tilsvarende tal på landsplan, hvor multiplikatoren er 0,41, skaber turismen i Region Midtjylland det samme i skatter og afgifter pr. mio. kr. i turismeforbrug som i hele Danmark.

Kapitel 3. Overnatninger og kapacitet

Dette kapitel følger udviklingen i Region Midtjyllands kapacitet, dvs. overnatningsproduktet, og i antallet af overnatninger i Region Midtjylland jf. Danmarks Statistiks overnatningsstatistik. Beskrivelsen af overnatninger i området omfatter kun de overnatningsvirksomheder, som indberetter til Danmarks Statistik. Det skal bemærkes, at antallet af registrerede overnatninger i området kun udgør en delmængde af alle overnatninger i området. De registrerede overnatninger omfatter hoteller og feriecentre med mindst 40 senge, Danhostel-vandrerhjem, lystbådehavne, der frivilligt indberetter til Danmarks Statistik, campingpladser med mindst 75 enheder og lejede feriehusene gennem bureauer med minimum 25 huse. Antallet af ikke-kommercielle overnatninger i egne og lånte sommerhuse m.m. kan naturligvis ikke gøres op. Kapitlet vedrører år 2014 og udviklingen siden 2010.

3.1 Stigning i overnatningskapaciteten i løbet af de seneste 5 år i Region Midtjylland

Af tabel 3.1 fremgår kapaciteten for overnatningssteder i Region Midtjylland registreret af Danmarks Statistik i juni måned. Danmarks Statistik dækker som nævnt ikke samtlige overnatningssteder, hvorfor sengekapaaciteten på vandrerhjem ikke er med.

I perioden 2010-2014 er regionens samlede kapacitet steget fra 81.279 sengepladser i 2010 til 84.435 i 2014. Samtidig er antallet af indberettende virksomheder steget fra 253 til 268. Regionen havde 84.580 senge i 2013, hvilket er det højeste antal senge inden for de sidste fem år. Det højeste antal virksomheder var i 2011, hvor der var 271.

Ser man bort fra feriehusene, er camping overnatningsformen med den klart største kapacitet i området. I 2014 var der således 59.910 sovepladser fordelt på 100 virksomheder. Antallet af campingsengepladser er dog lidt lavere end de foregående år, selvom antallet af virksomheder ikke har ændret sig.

Region Midtjyllands 105 hoteller havde i 2014 en kapacitet på 12.919 senge, hvilket er ca. 1.500 mere end der var i 2010. Det højeste antal senge inden for de sidste fem år var i 2012.

Kapaciteten i feriecentre er med 4.764 senge i 2014 steget i forhold til 2010, samtidig med, at antallet af feriecentre er steget med 1 siden 2010.

For antallet af lystbådehavne er udviklingen behæftet med en vis usikkerhed. Det skyldes, at havnenes indberetning til Danmarks Statistik er frivillig, og at Danmarks Statistik skønner over overnatninger fra de havne, der ikke indberetter. Havne, der gennem en længere tid ikke har indberettet, fjernes løbende fra statistikken. Det er derfor muligt, at kapaciteten reelt er højere end den fremgår af tabel 3.1, ligesom udviklingen i overnatninger kan være følsom og reelt afspejle, hvor mange eller hvilke havne, der indberetter. Om ikke andet er antallet af pladser steget fra 5.623 i 2010 til 6.842 i 2014, og sidstnævnte er det højeste tal i løbet af de seneste fem år, på trods af, at antallet af havne var højest i 2013. Antallet af vandrerhjem er faldet fra 19 til 18 i perioden 2010-2014.

Tabel 3.1 Kapacitetsudviklingen i overnatningsfaciliteter, Region Midtjylland

	2010	2011	2012	2013	2014
Antal senge					
I alt	81.279	83.178	83.562	84.580	84.435
Hoteller	11.469	12.848	13.038	12.892	12.919
Feriecentre	4.049	4.425	4.629	4.849	4.764
Camping ²	60.138	60.300	60.342	60.093	59.910
Lystbådehavne (pladser)	5.623	5.605	5.553	6.746	6.842
Antal indberettende virksomheder³					
I alt	253	271	263	266	268
Hoteller	89	105	102	100	105
Feriecentre	9	11	10	11	10
Camping	101	100	100	99	100
Vandrerhjem	19	19	18	18	18
Lystbådehavne	35	36	33	38	35

1: Opgjort pr. juni. Kapaciteten på vandrerhjem er ikke opgivet.

2: Camping er hos Danmarks Statistik defineret som antal enheder ganget med 3.

3: Antal virksomheder, der indberetter til Danmarks Statistik. Kilde: Danmarks Statistik.

3.2 Regionens feriehusudlejning

En anden vigtig faktor for overnatningskapaciteten i Region Midtjylland er antallet af sommerhuse og udlejningen af disse. I tabel 3.2 er det beregnet, hvor mange uger regionens sommerhuse blev udlejet kommercielt i 2014. I forhold til tidligere års destinationsrapporter er der i år, gennem Danmarks Statistiks sommerhusundersøgelse 2014, taget højde for, at ikke alle sommerhuse er tilgængelige for udlejning. Derfor ses udlejningsprocenter, som er lidt højere end i tidligere rapporter, som i princippet antog, at alle sommerhuse i regionen kunne lejes.

Af Region Midtjyllands i alt 43.505 sommerhuse var ca. 10.896 tilgængelige for udlejning i 2014. Dette antal er estimeret pr. kommune på baggrund af den gennemsnitlige udlejningsprocent for landsdelen og siden aggregeret op. Derfor er der tale om kommunale skøn. Hvert sommerhus må i følge loven benyttes/udlejes i alt 39 uger om året, hvorfor den samlede kapacitet i sommerhuse, som kommunen har til rådighed, er givet som antallet af sommerhuse til udlejning ganget med 39. Antallet af sommerhuse stammer fra BBR i Danmarks Statistiks tabel BOL101, mens antallet af kommercielt udlejede feriehusuger pr. kommune stammer fra Danmark Statistiks feriehusstatistik.

Divideres antallet af potentielle udlejningsuger i kommunen med de faktisk udlejede uger, fås et tal for den gennemsnitlige kapacitetsudnyttelse på de tilgængelige sommerhuse i kommunen. Kapacitetsudnyttelsen vil sandsynligvis ikke være fordelt ligeligt mellem sommerhusene, men være fordelt med stor kapacitetsudnyttelse gennem udlejning på visse sommerhuse, mens andre lejes ud i mindre grad. Det forventes, at ingen eller meget få sommerhuse udlejes i alle årets tilladte 39 uger. Normalt vil udlejningen af sommerhuse koncentrere sig omkring højsæsonen. Men den tekniske beregning af udlejede huse vil alligevel give et fingerpeg om den samlede kapacitetsudnyttelse i kommunen.

Samlet set er belægningen af sommerhuse i form af eget eller lånt sommerhus altså betydeligt større end den kommercielle sommerhusudlejning, hvilket er et generelt mønster i Danmark. Dette fanges ikke af statistikken.

Det ses hermed af tabel 3.2, at der i 2014 blev udlejet 169.026 husuger i Region Midtjylland samlet set, hvilket er 39,8 pct. af den potentielle kapacitet i regionen, idet der i alt var mulighed for at udleje knap 425.000 udlejningsuger. Denne udnyttelse er lidt højere end landsgennemsnittet på 35,2 pct., hvilket viser at sommerhusudlejning er lidt vigtigere for regionen end for hele landet.

I Region Midtjylland udlejes generelt en større andel af feriehusene ved Vestkysten og på øerne. Høje udlejningsprocenter findes især i Ringkøbing-Skjern (75,1 pct.), og på Samsø (66,5 pct.). Herunder skal det også nævnes, at Ringkøbing-Skjern klart er regionens største feriehuskommune med hele 9.544 sommerhuse og 96.436 udlejede husuger.

Også Lemvig og Syddjurs bør nævnes som vigtige sommerhuskommuner i området, idet de står for hhv. 16.220 og 15.452 udlejede uger. Syddjurs Kommune har et meget højere antal sommerhuse, hvorimod udlejningsprocenten i Lemvig Kommune er dobbelt så høj. Dette kan både have med efterspørgslen at gøre, men også være et udtryk for andre gældende forhold som privat udlejning.

Tabel 3.2 Udlejning af feriehusene, Region Midtjylland, 2014

	Feriehuse, antal	Feriehuse til udlejning (estimeret) ¹	Udlejningsuger til rådighed	Udlejede husuger	Kommerciel udlejningspct.
Hele landet	214.753	39.944	1.557.818	547.906	35,2%
Region Midtjylland	43.505	10.896	424.948	169.026	39,8%
Ringkøbing-Skjern	9.544	3.293	128.415	96.436	75,1%
Lemvig	2.290	790	30.812	16.220	52,6%
Syddjurs	9.083	1.535	59.866	15.452	25,8%
Holstebro	2.674	923	35.979	13.950	38,8%
Norrdjurs	4.887	826	32.210	6.235	19,4%
Hedensted	2.202	372	14.513	4.564	31,4%
Samsø	874	148	5.761	3.833	66,5%
Odder	1.969	333	12.978	3.173	24,4%
Skive	3.219	1.111	43.312	2.321	5,4%
Silkeborg	1.206	204	7.949	1.836	23,1%
Struer	1.233	425	16.590	1.734	10,5%
Aarhus	2.495	422	16.445	1.453	8,8%
Viborg	599	207	8.060	479	5,9%
Herning	342	118	4.602	456	9,9%
Ikast-Brande	234	81	3.148	379	12,0%
Skanderborg	253	43	1.668	284	17,0%
Favrskov og Randers	191	32	1.259	118	9,4%
Horsens	210	35	1.384	103	7,4%

1: Andelen af feriehusene, der anvendes til udlejning er baseret på gennemsnittet for landsdelen fra Danmarks Statistiks sommerhusundersøgelse 2014.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

3.3 Flest kommercielle overnatninger i feriehuse og på campingpladser

I 2014 blev der næsten foretaget 10 mio. kommercielle overnatninger i Region Midtjylland inklusiv feriehuseovernatninger, hvilket er det højeste antal siden 2010. Det er en stigning på ca. 300.000 overnatninger eller 6,4 pct. i forhold til 2013. Region Midtjylland følger således den positive udvikling, der ses i hele Danmark. I regionen steg antallet af kommercielle overnatninger med 4,3 pct. fra 2013 til 2014. På landsplan var udviklingen samlet set 5 pct. og for feriehus hele 7,7 pct.

Ser man på udviklingen i forhold til 2013, er der sket en stigning på alle overnatningsformer, bortset fra feriecentre og lystbådehavne. Overnatninger i feriehus er dominerende i Region Midtjylland med godt 5,1 mio. overnatninger eller 52 pct. af det samlede antal overnatninger. Der ses også vækst i antallet af campingovernatninger, som er den næststørste overnatningsform, med en stigning på 3,9 pct. fra 2013 til 2014. De 2,5 mio. campingovernatninger fylder kun halvt så meget (25 pct.) som de samlede antal overnatninger i lejet feriehus.

Hoteller er den tredje største kommercielle overnatningsform med 17 pct. af regionens overnatninger. Hotelovernatningerne i regionen er ligeligt fordelt mellem turister med ferie og forretning som formål. Begge former har fra 2010 til 2014 oplevet fremgang. På det seneste er ferieovernatninger gået frem med 7,7 pct. fra 2013 til 2014 og forretningsovernatninger med 3,3 pct.

Overnatninger i feriecentre og på lystbådehavne fylder hver 2 pct. af det samlede antal overnatninger med hhv. 240.000 og 156.000 overnatninger, og disse former er gået tilbage med omkring 17 pct. siden 2013. I løbet af de sidste 5 år havde lystbådehavnene det højeste overnatningstal i 2013, hvorimod der var flest overnatninger på vandrerhjem i 2011. Som tidligere nævnt afspejler de resterende overnatninger i lystbådehavne ikke nødvendigvis et reelt fald.

Tabel 3.3 Udviklingen i kommercielle overnatninger (1.000) fordelt på overnatningsformer, Region Midtjylland

	2010	2011	2012	2013	2014	Fordeling i 2014 (pct.)	Udvikling 2013 -2014 (pct.)
I alt	9.400	9.541	9.487	9.416	9.820	100	4,3
Feriehuse	4.956	4.981	4.999	4.812	5.119	52	6,4
Camping	2.432	2.406	2.312	2.369	2.461	25	3,9
Hoteller	1.410	1.543	1.577	1.632	1.716	17	5,2
- ferie	569	633	641	696	749	8	7,7
- forretning	841	910	937	936	966	10	3,3
Feriecentre	264	276	295	288	240	2	-16,7
Lystbådehavne	184	178	171	189	156	2	-17,4
Vandrerhjem	154	156	132	126	128	1	1,8

Sammenlignes overnatningsformerne med kapitel 1, ses det, at gæsterne har et forskelligt forbrug, idet forretningsgæster typisk bruger relativt flere penge pr. døgn i forhold til f.eks. camping- og feriehusgæster. Overnatningsformernes andele i forhold til afsnit 1.4 er derfor forskudte. F.eks. fyldte camping 25 pct. af de kommercielle overnatninger i 2013, men kun 5 pct. af omsætningen inden for de kommercielle former.

3.4 Flest gæster fra udlandet på kommercielle overnatningsformer

52 pct. af Region Midtjyllands kommercielle overnatninger foretages af udenlandske gæster, mens 48 pct. foretages af danskere. Danske og udenlandske turister i Region Midtjylland foretog i 2014 således hhv. 4,7 og 5,1 mio. overnatninger i regionen.

Den seneste fremgang i overnatningstallet 2013-2014 på 4,3 pct. er en kombination af flere danske (+2,3 pct.) og udenlandske (+6,2 pct.) overnatninger. I forhold til den seneste udvikling på landsplan, 2013-2014 (se tabel 3.5), er fremgangen i regionen 0,7 pct. point lavere end på landsplan, så regionen har således klaret sig næsten lige så godt.

Inddeles de udenlandske overnatninger i nationaliteter, fremgår det, at størstedelen, nok ikke overraskende, er fra Tyskland, idet knap 4 mio., dvs. 40 pct. af regionens kommercielle overnatninger i 2014 blev foretaget af tyske gæster. Det tyske overnatningstal var hermed 5,8 pct. højere end i 2013, hvilket bringer dem tilbage på 2011-niveauet.

De norske overnatninger er næsten oppe på 425.000 med en vækst på 5,5 pct. fra 2013 til 2014 og er siden 2010 steget stødt. Det hollandske og svenske marked stod for hhv. 150.000 og 196.000 overnatninger eller 2 pct. hver af Region Midtjyllands overnatninger og er derfor nogenlunde lige store markeder. Også overnatninger fra Holland havde pæn vækst fra 2013-2014 med 2,8 pct., men har tidligere ligget på et højere niveau. De svenske overnatninger er dog gået tilbage siden 2013 med 2,8 pct.

Overnatninger fra Storbritannien og andre lande fyldte hhv. 47.000 og 326.000 i 2014. For de britiske overnatninger er dette en tilbagegang, hvilket dog har mindre betydning for de samlede antal overnatninger i regionen. Til gengæld gik overnatninger fra andre lande fra 2013 til 2014 dog frem med hele 24 pct., og tallet har generelt været i vækst gennem perioden.

Tabel 3.4 Udviklingen i kommercielle overnatninger (1.000) fordelt på nationalitet, Region Midtjylland

	2010	2011	2012	2013	2014	Fordeling 2014 (pct.)	Udvikling 2013 - 2014 (pct.)
I alt	9.400	9.541	9.487	9.416	9.820	100	4,3
Danmark	4.400	4.491	4.524	4.605	4.708	48	2,3
Udlandet	4.999	5.050	4.962	4.811	5.112	52	6,2
Tyskland	3.931	3.961	3.925	3.749	3.967	40	5,8
Norge	380	399	386	403	425	4	5,5
Holland	245	220	194	191	196	2	2,8
Sverige	144	150	151	155	150	2	-2,8
Storbritannien	48	49	43	50	47	0	-7,5
Andre lande	252	272	264	263	326	3	24,0

3.5 Flest kommercielle overnatninger i Ringkøbing-Skjern

Tabel 3.5 viser udviklingen i antallet af overnatninger for samtlige af Region Midtjyllands 19 kommuner fra 2010 til 2014. Ringkøbing-Skjern er pga. sine mange feriehuseovernatninger den største kommune i regionen, idet der var 3,3 mio. overnatninger i 2014. Også Syddjurs, Aarhus og Lemvig er vigtige for Region Midtjylland, da de tre kommuner havde over 2,2 mio. overnatninger tilsammen.

Siden 2010 har mange af kommunerne oplevet pæn positiv vækst. Især trak udviklingen i Herning (+44,2 pct.), Struer (+29,9 pct.) og Aarhus (+27,8 pct.) det samlede regionsgennemsnit op. Antallet af

overnatninger var i tilbagegang i bl.a. på Samsø (-20,6 pct.), i Silkeborg (-14,7 pct.) og i Ikast-Brande (-9,4 pct.), hvilket trak i den anden retning. Region viser ikke desto mindre samlet set en flot vækst på 4,5 pct. flere overnatninger i 2014 end i 2010.

Tabel 3.5. Udviklingen i kommercielle overnatninger (1.000) fordelt på kommuner, Region Midtjylland

	2010	2011	2012	2013	2014	Udvikling 2010-2014 (1.000)	Udvikling 2010 - 2014 (pct.)	Udvikling 2013 - 2014 (pct.)
Hele landet	43.136	44.657	44.468	44.603	46.831	3.695	8,6	5,0
Region Midtjylland	9.400	9.541	9.487	9.416	9.820	420	4,5	4,3
Ringkøbing-Skjern	3.196	3.155	3.187	3.097	3.300	104	3,3	6,6
Syddjurs	836	863	888	905	921	85	10,2	1,7
Aarhus	698	714	749	806	893	194	27,8	10,7
Lemvig	710	695	663	626	650	-59	-8,4	3,9
Norddjurs	605	632	598	641	662	57	9,4	3,3
Holstebro	578	605	597	562	591	13	2,3	5,1
Silkeborg	588	583	547	522	502	-86	-14,7	-3,9
Hedensted	288	289	300	302	329	40	14,0	8,9
Skive	261	262	263	265	267	5	2,0	0,7
Horsens	253	247	245	242	240	-12	-4,8	-0,7
Odder	232	244	239	235	246	14	6,2	4,6
Viborg	213	222	222	216	228	15	7,1	5,6
Herning	168	210	220	232	243	74	44,2	4,5
Samsø	208	234	204	193	165	-43	-20,6	-14,5
Struer	143	164	176	174	185	43	29,9	6,5
Skanderborg	168	165	147	143	158	-10	-5,9	11,1
Randers	128	145	134	133	123	-5	-3,9	-7,4
Ikast-Brande	102	92	85	99	92	-10	-9,4	-6,8
Favrskov	24	21	22	21	24	0	-1,4	13,5

3.6 Overnatningerne hitter i sommermånederne

Turismen i Region Midtjylland er ikke overraskende sæsonbetonet. Således blev 54 pct. af overnatningerne i 2014 foretaget i sommermånederne juni, juli og august. Sæsonfordelingen måned for måned kan dog ændre sig fra år til år afhængigt af feriens placering. Et fingerpeg kan fås gennem Danmarks Statistiks feriehus-bookingstatistik eller et kig i den tyske feriekalender, som kan variere år til år.

Fordelingen henover året i 2014 pr. overnatningsform vises i tabel 3.6. Det ses, at overnatningsformerne camping og lystbådehavne, som er mest vejrafhængige, har højest koncentration af overnatninger i sommermånederne. Men også overnatninger på hotel (ferie), vandrerhjem og i feriecenter er koncentreret omkring sommermånederne. Hotelovernatninger i forbindelse med forretning har højsæson i efteråret, ligesom overnatninger på vandrerhjem og i feriecentre er spredt mere ud over året med såkaldt skuldærsæson i for- og efterår.

Tabel 3.6 Procentfordeling af overnatninger pr. måned, Region Midtjylland, 2014

	Alle	Hotel	– ferie	– forretning	Feriecenter	Camping	Vandrerhjem	Lystbådehavne
jan.	3	6	4	8	3	0	6	0
feb.	3	6	5	6	7	0	5	0
mar.	4	8	6	9	4	2	9	0
apr.	8	7	7	7	10	8	10	0
maj.	10	9	9	9	7	11	9	7
jun.	12	10	10	9	8	15	8	16
jul.	27	12	18	8	26	36	13	53
aug.	15	11	13	10	16	18	11	18
sep.	8	9	9	10	5	7	7	6
okt.	4	9	8	9	9	0	11	0
nov.	3	8	7	10	3	0	9	0
dec.	4	5	5	6	3	3	4	0
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100

Eksklusive feriehuse, som ikke opgøres kommunalt pr. måned. Kilde: Danmarks Statistik.

Kapitel 4. Bag om rapporten

Formålet med "Turismens økonomiske betydning 2013" er at beregne det samlede turismeforbrug i Danmark samt beskrive, hvilke samfundsøkonomiske effekter i form af bl.a. beskæftigelse, som forbruget står bag. Rapporten følger internationale standarder for et turismesatellitregnskab og anvender den lokaløkonomiske model LINE til beregning af samfundsmæssige effekter.

Skemaet nedenfor giver et overblik over, hvilke nøgletal, rapporten frembringer på grundlag af hhv. turismesatellitregnskabet samt LINE-modellen.

Figur 4.1 Overblik over rapportens metodiske grundlag

For at give et komplet billede af turismen i destinationen supplerer rapporten endelig med oplysninger om overnatninger og kapacitet fra Danmarks Statistik.

Dette kapitel uddyber metode og datakilder anvendt i rapporten. For en uddybende beskrivelse af metoderne henvises til Turismens økonomiske betydning i Danmark 2013 (VisitDenmark, 2014).

4.1 Datakilder

Ideen med turismesatellitregnskabet er at sørge for, at resultaterne er i overensstemmelse med de officielle tal for et lands økonomi, som findes i nationalregnskabet. Man sammenholder oplysninger om efterspørgslen med udbuddet, og i de tilfælde, hvor der er uoverensstemmelse "vinder" oplysninger om udbuddet fra nationalregnskabet. F.eks. må turisternes totale forbrug på hoteller, der beregnes ved at gange det beregnede hoteldøgnforbrug med antallet af overnatninger på hoteller (efterspørgselssiden), ikke overstige hotellerens totale omsætning i nationalregnskabet (udbud). I givet fald må det beregnede døgnforbrug være for højt, og dette vil ifølge metoden blive nedskrevet.

Herunder er det beskrevet, hvilken overordnet metode og kilder, rapporten anvender for at belyse turismen fra de to perspektiver: Efterspørgsel og udbud.

- **Efterspørgselsside**

På efterspørgselssiden beregner man turismeforbruget set fra turistens side. Dette gøres ved at tage turismevolumen i form af overnatninger og gange disse med et gennemsnitligt døgnforbrug. Denne rapport arbejder med 14 typer 'overnatningsformer': Hoteller (opdelt i business og ferie), camping, vandrerhjem,

feriehus (opdelt i lejet, lånt og ejet), feriecentre, lystbåde, festival, krydstogt, bondegårde, overnattende hos familie/venner og endagsturister (hvert endagsbesøg tæller som et døgn og dermed én overnatning).

Overnatningerne kommer fra en række kilder alt efter typen. De kommercielle overnatningsformer er bedst belyst, idet de i vidt omfang er omfattet af Danmarks Statistiks overnatningsstatistik. Turismeforbruget i form af et døgnforbrug er i overvejende grad indsamlet ved hjælp af VisitDenmarks turistundersøgelse (2011), hvor interviewere har stillet spørgsmål til turister på overnatningsstederne om deres forbrug. Der spørges i undersøgelsen til forbruget på en række forbrugskomponenter, og vha. disse oplysninger kan man danne sig et billede af, på hvilke varer og i hvilke brancher turisterne lægger deres penge.

Sidst i kapitlet er en oversigt over hvilket datagrundlag, der har ligget til grund for oplysninger om mængder (overnatninger) og døgnforbrug for hver overnatningsform, og oversigten angiver endvidere graden af usikkerhed for hver overnatningsform.

- **Udbudsside**

Oplysningerne fra udbudssiden – dvs. set fra virksomhedernes side – stammer primært fra nationalregnskabet. De anvendte oplysninger om turismeudbuddet kategoriseres i satellitregnskabet i tre hovedkategorier: Turismeprodukter, turismerelaterede produkter (detailhandel o. lign.) og ”andet”. Hvilke brancher, der har bidraget med oplysninger om udbud i rapporten, fremgår af oversigten sidst i kapitlet.

Nationalregnskabet udarbejder en række såkaldte input/output tabeller, der beskriver, hvordan penge bevæger sig rundt mellem brancher, private, det offentlige mv. Den regionale og kommunale nedbrydning af nationalregnskabstal, beskæftigelsestal mv. i turismesatellitregnskabet er sket på basis af CRTs samfundsøkonomiske model, SAM-K.

Problemet med data fra nationalregnskabet er, at de på produktniveau stort set ikke er geografisk opdelt. Derfor fordeler CRT bl.a. omsætningen på kommuner efter forskellige estimeringsmetoder. En af metoderne er at anvende lønsummen på arbejdsstederne til at fordele en branches tal. Derfor er der betydelig usikkerhed forbundet med at udarbejde kommuneopdelte tal.

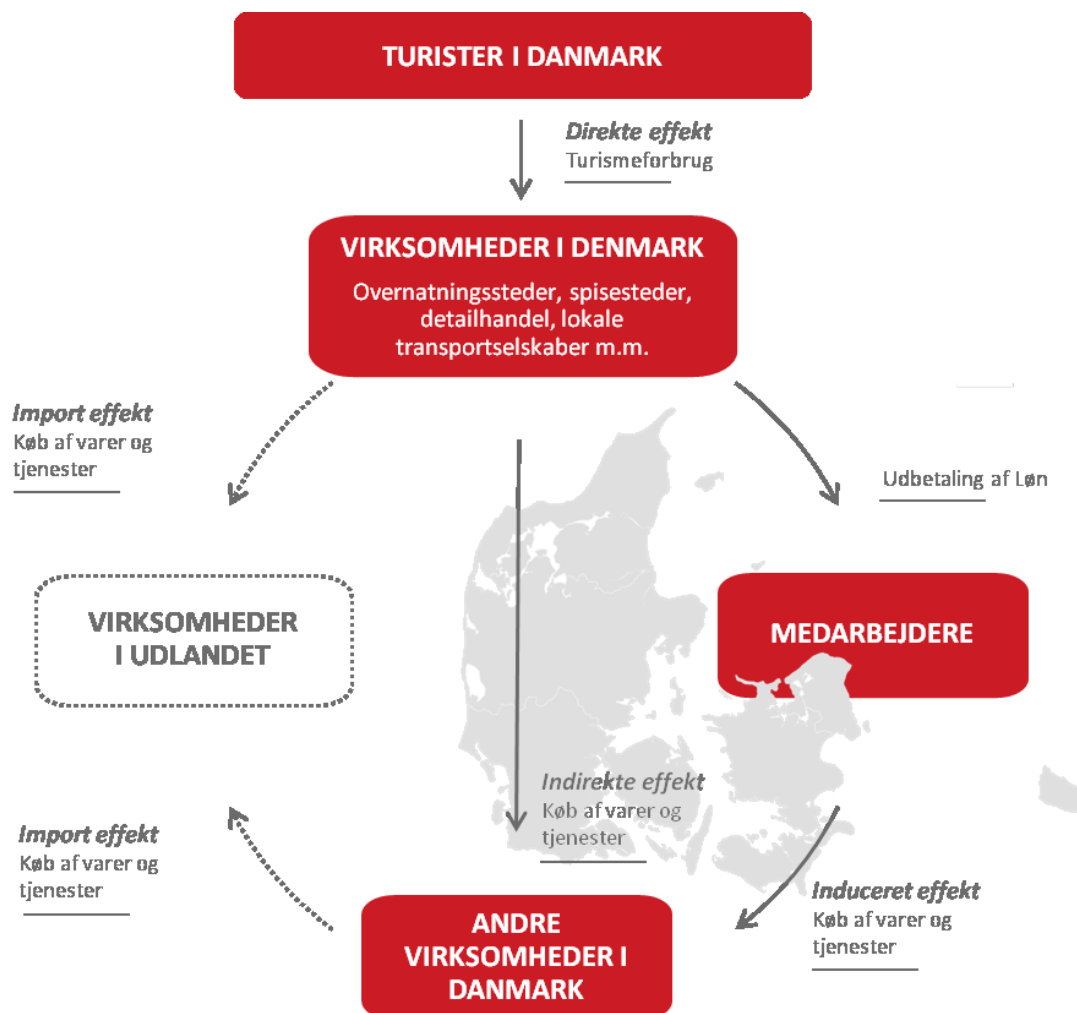
På grund af de nævnte usikkerheder er det nødvendigt at foretage en række korrektioner og antagelser. En vigtig antagelse er, at hele en turists forbrug finder sted i dén kommune, hvor der overnattes (eller slutdestinationen for endagsrejsen). Dette er naturligvis ikke korrekt, men der er stadig ikke fundet en egnet metode til at fordele forbruget fra ekskursioner og ture ud af overnatningskommunen til andre kommuner. En anden udløber af dén antagelse er, at kommuner med stor tiltrækningskraft på turister overnattende eller med bopæl i andre kommuner – i kraft af f.eks. attraktioner – men med få overnatningsmuligheder, alt andet lige vil undervurderes i opgørelserne og vice versa.

4.2 LINE-modellens beregning af turismens afledte effekter

I denne rapport anvendes begrebet ”afledte effekter” som en betegnelse for de samlede effekter – både direkte, indirekte, inducerede og import effekter. Turismens afledte effekter er ikke en del af den internationale TSA standard, men et valg gjort i Danmark. Således er der kun få internationale

sammenligningsmuligheder for netop denne måde at anskue turismens effekter. Figuren nedenfor illustrerer, hvordan og hvor de forskellige effekter opstår.

Figur 4.2 Det turismeøkonomiske flow af effekter

Udgangspunktet er turistens direkte forbrug i diverse virksomheder. Virksomhederne tilhører en lang række brancher, som har en større eller mindre andel af deres samlede omsætning, der bliver købt af turister. F.eks. vil hoteller have en stor del, mens detailhandlen vil have en meget mindre. De virksomheder, som turistene har købt hos, vil også købe ind hos andre virksomheder, som således også er påvirket af det oprindelige turismeforbrug. Dette kaldes den *indirekte effekt*. Desuden udbetaler virksomhederne løn til deres medarbejdere, som anvender en del af denne til forbrug. Dette kaldes den *inducerede effekt*. Endelig er der også en del af omsætningen, som bliver anvendt til *import*, og som derfor forsvinder ud af den danske økonomi. På engelsk kaldes dette "leakage" – lækage.

Alle effekterne kan kobles sammen, og den såkaldte turismemultiplikator kan beregnes:

$$\text{Multiplikator} = \frac{\text{Direkte} + \text{indirekte} + \text{induceret} - \text{import}}{\text{Direkte}}$$

Denne multiplikator viser, hvor meget turismeomsætningen bliver ganget op, når den siver ind i økonomien. Denne multiplikator skal dog ikke forveksles med multiplikatorerne i rapportens resume, der relaterer turismeomsætningen til turismeafledt beskæftigelse, værditilvækst og skat.

For at kunne beregne disse effekter skal der anvendes en økonomisk model. I turismesammenhænge er det i Danmark besluttet at anvende den såkaldte LINE model. Grunden til dette valg er, at den er regionaliseret og dermed bedre anvendelig end f.eks. ADAM modellen, som er national.

4.3 Bemærkninger omkring data, metode og resultater 2013

Det er ikke uproblematisk at udarbejde et satellitregnskab for turisme samt beregne de afledte effekter af turismen på lokalt, regionalt og nationalt niveau. En række usikkerheder er indbygget i data, ligesom der kontinuerligt sker forbedringer af de metodikker, der anvendes, og opdateringer af data. De største usikkerheder er knyttet til opgørelsen af turismeeffekter på lokalt niveau, idet en stor del af oplysningerne fra såvel efterspørgsels- som udbudsside ikke er lokalt fordelt. Derudover arbejder VisitDenmark og CRT løbende på at forbedre metoden for at kunne give det mest retvisende billede af turismen. Dette giver imidlertid nogle forandringer i niveauer for nøgletallene, især på regionalt og lokalt niveau.

I nærværende rapport er der sket ændringer i både det bagvedliggende datamateriale og i nationalregnskabet som følge af den nye revision af nationalregnskabet i forhold til 2012-rapporten. Disse ændringer og deres konsekvenser for turismens satellitregnskab beskrives i det følgende sammen med mere generelle kommentarer om bl.a. ændringen i beskæftigelsesniveauet i forhold til rapporten fra sidste år.

Nationalregnskabsrevision 2014

Danmarks Statistik er nu færdige med deres meget store revision af nationalregnskabet. En revision der har været et flerårigt projekt og data er blevet rettet tilbage til tid. Man kan læse meget mere om revisionen her: <http://www.dst.dk/da/Statistik/dokumentation/hovedrevideret-nationalregnskab>.

For turismeregnskabet vedkommende har revisionen betydning af to årsager. Når VisitDenmark sammen med CRT udarbejder 'Turismens økonomiske betydning' leverer VisitDenmark bl.a. et forfinet datasæt til CRT. Til dette datasæt lægger CRT yderligere turismeforbrug til for områder der ikke dækkes af VisitDenmarks undersøgelser. Dette supplerende forbrug stammer bl.a. fra nationalregnskabet. Samtidig afstemmes det indlæste data fra VisitDenmark med nationalregnskabet i LINE-modellen. I det følgende beskrives de to mest centrale effekter af nationalregnskabsrevisionen på turismens satellitregnskab.

'Forbrug' og 'forbrug i produktion' i overnatningsbranchen

I nationalregnskabet, bl.a. i supply-use tabellerne, skelnes der mellem 'forbrug' og 'forbrug i produktion' af varer og tjenester. For overnatningsproduktets vedkommende er 'forbrug i produktion' givet ved forbrug relateret til danskernes egen erhvervsturisme i Danmark, da f.eks. en overnatning fra virksomhed A i forbindelse med en konference netop betragtes som input i virksomhed A's produktion. Alt ferierelateret turisme betragtes som privat forbrug (eller blot 'forbrug') og det samme gør udenlandsk erhvervsturisme.

Før nationalregnskabsrevisionen var fordelingen mellem 'forbrug i produktion' og 'forbrug' 75,4 – 25,6 pct. VisitDenmarks turistundersøgelse og Danmarks Statistiks tilknyttede overnatningsstatistik har dog længe peget i retning af, at denne fordeling i nationalregnskabet ikke var retvisende med det resultat, at forbruget på overnatningskomponenten blev skævvredet i LINE-modellen i afstemningen med nationalregnskabet. Andelen af forbruget på overnatningsproduktet knyttet til 'forbrug i produktion' og dermed erhvervsturisme var således for stor. Fordelingen efter nationalregnskabsrevision er nu 45-55 pct. Denne fordeling er bl.a. baseret på resultater fra VisitDenmarks turistundersøgelse 2011. Denne ændring påvirker ikke kun fordelingen af forbruget på overnatningskomponenten mellem ferie og forretning, men også de afledte samfundsøkonomiske effekter.

'Forbrug' og 'forbrug i produktion' i passagertransport. Med perspektivering til 'lokal langdistance transport'

Tilsvarende blev der i forbindelse med nationalregnskabsrevisionen implementeret mindre ændringer i fordelingen mellem 'forbrug' og 'forbrug i produktion' i andre produkter – bl.a. de turismerelevante 'vandtransport – passagerer' og 'lufttransport – passagerer'. Her gik den lille ændring den anden vej, så andelen af 'forbrug i produktion' faktisk steg lidt. Blandt andet disse forbrugskomponenter er noget CRT lægger til VisitDenmarks grunddata, og derfor har disse ændringer også betydning – dog i langt mindre omfang.

I denne forbindelse er en kommentar omkring '**langdistance lokaltransport**' på sin plads. VisitDenmark udarbejder hver måned og år en omsætning for de udenlandske turisternes forbrug i Danmark til Danmarks Statistik. Disse tal indgår som indtægt på rejseposten på betalingsbalancen. Tallet findes dog ikke selvstændigt, da Danmarks Statistik lægger indtægter fra udenlandske pendlere og studerende til svarende til rundt regnet 3 mia. kr. Når posten når til selve nationalregnskabet er der yderligere lagt til – f.eks. forbrug knyttet til udenlandske ambassader i Danmark, udenlandske militærudgifter i Danmark osv.

Som sagt lægger CRT yderligere turismeforbrug til, der ikke dækkes af VisitDenmarks undersøgelser. En af de poster CRT lægger til er udenlandske turisternes forbrug af 'langdistance lokal transport'. Dette beløb udgør omkring 2 mia. kr. og dækker udenlandske turisternes forbrug på indenrigsflyvning, færgeudgifter internt i Danmark, betaling for tunneller og broer og biludlejning. Tidligere (før TSA 2012) har CRT efter aftale med VisitDenmark presset det samlede udenlandske turismeforbrug ned til det niveau som VisitDenmark har afleveret til Danmarks Statistik for at få ensartethed og overensstemmelse mellem tallene. Dette har dog betydet, at det udenlandske forbrug i TSA-sammenhænge på andre produkter er blevet kunstigt lavt.

I TSA 2012 og 2013 er det blevet besluttet ikke at presse den udenlandske turismeomsætning kunstigt ned efter CRT har lagt de ca. 2 mia. kr. til i langdistance lokaltransport. Dette er sket efter, at VisitDenmark har analyseret forbrugsdata fra turistundersøgelsen 2011 og konkluderet, at lokal-transport komponenten i turistundersøgelsen primært dækker lokal 'lokal transport' – dvs. taxikørsel, busudgifter osv. Der er dog muligvis et element af dobbelt-tælling i denne øvelse, men VisitDenmark vurderer, at den nye metode er mere retvisende. Der vil dog fremadrettet blive arbejdet videre med at dokumentere dette – bl.a. på baggrund af Turistundersøgelsen 2014, hvor der eksplicit spørges til disse forbrugskomponenter. Det forhåbentligt midlertidige metodeskift har dog den effekt, at der ikke længere er 100 pct. overensstemmelse mellem TSA-tal for det udenlandske forbrug og turismedelen af Danmarks Statistiks rejsepost på indtægtssiden. Bestræbelsen fra begge sider er dog, at denne overensstemmelse fremadrettet skal genskabes.

Ny data for dansk endags turisme

Der er i 'Turismens økonomiske betydning i 2013' implementeret nyt data for dansk endagsturisme – både ferie- og forretningsrelateret. Kilden er DTU's transportvaneundersøgelse, hvor man har været ude og spørge på gader og stræder. Der arbejdes med forskellige formål og på den baggrund er besøgene kategoriseret som enten ferie- eller forretningsrelateret. For at sikre soliditet i resultaterne er resultaterne fra en årrække, 2006-2010, brugt. Men da det er en stikprøve var der huller i data – særligt for nogle mindre øer, hvor man tilfældigvis ikke havde fanget nogle besøgende. I disse tilfælde er der kørt videre med de gamle data og for Borholms vedkommende er i stedet brugt en særlig endagsundersøgelse foretaget på øen.

Samlet har opdateringen resulteret i en øget omsætning fra dansk endagsturisme ferieturisme på godt 6 mia. kr. til i alt næsten 17,5 mia. kr. på landsplan. Bag dette resultat ligger et antal endags ferieture svarende til, at hver dansker i gennemsnit tager omkring 5 af disse om året. Dette lyder ikke urimeligt, og da de gamle tal ikke havde været opdateret i en årrække er det plausibelt, at der er sket en ændring på dette område. Eller at de tidligere tal var for lave. For endags-forretning har den opdaterede data kun betydet en mindre stigning.

Definitionen af turisme er, at man er uden for sig normale miljø. Det betyder i TSA sammenhæng, at man er i en anden kommune, hvor man normalt ikke befinder sig. Dog er det i endags-data'en besluttet, at frederiksbergborgere der tager til Københavns Kommune ikke er turister og omvendt. Endvidere køres der fortsat videre med de gamle døgnforbrug, da der ikke er andre tilgængelige.

Fald i det estimerede antal afledte turismeårsværk

På landsplan estimeres den afledte turismebeskæftigelse på baggrund af turismeforbruget til knap 111.500 årsværk i 2013. I sidste års rapport var den tilsvarende estimerede beskæftigelse i Danmark 122.500 og noget tyder på, at det estimerede antal turismeskabte årsværk har været lidt for højt i de sidste rapporter. I forhold til sidste års rapport er den estimerede beskæftigelse især lavere på overnatningsstederne og i 'andre brancher' jf. tabel 4.1.1. Denne udvikling kan virke kontraintuitiv i lyset af den stigende turismeomsætning.

Forklaringen er flerfoldig, men den centrale årsag er, at der i LINE modellen arbejdes med fremskrivninger af nationalregnskabstidsserier for bl.a. antallet af årsværk og værditilvækst. Fremskrivningerne, der foretages i den makroøkonomiske model ADAM, tager udgangspunkt i det seneste aktuelle år i nationalregnskabsdataen. I TSA 2011 blev der således taget udgangspunkt i 2008, hvor både beskæftigelse og værditilvækst var relativt højt i overnatningsbrancherne, og fremskrivningen pegede i yderligere opadgående retning, men da finanskrisen fra 2008-2011 satte sit præg på tingene, ramte fremskrivningen for højt. Faktisk så man i det bagvedliggende talmateriale for TSA 2012 indikationer på, at fremskrivningen af beskæftigelsen var i overkanten, men det blev vurderet, at grundlaget endnu var for usikkert til at revidere nedad. Nu synes udviklingen mere robust og korrektionen er foretaget.

Men også de nye fordelingsnøgler på overnatningsområdet mellem 'forbrug' og 'forbrug i produktionen' for særligt hotellerne har også betydning for det samlede estimat af den afledte turismebeskæftigelse.

4.4 Efterspørgselskilder

Table 4.1 Kilder til antal overnatninger

Overnatning	Komplet Geografi	Dækning	Kilde	Producent	År	Usikkerhed
Hotel	Kommuner	Totaltælling min. 40 senge	Overnatningsstatistikken	Danmark Statistik*	2013	Lille
Ferieceentre	Kommuner	Totaltælling min. 40 senge	Overnatningsstatistikken	Danmarks Statistik	2013	Lille
Camping	Kommuner	Totaltælling min. 75 enheder	Overnatningsstatistikken	Danmarks Statistik*	2013	Lille
Vandrerhjem	Kommuner	Totaltælling af Danhostel medl.	Overnatningsstatistikken	Danmarks Statistik	2013	Lille
Lystbådehavne (betalte)	Kommuner	Totaltælling (frivillig)	Overnatningsstatistikken	Danmarks Statistik	2013	Lille
Feriehuse udlejet gennem udlejningsbureau	Landsdele	Totaltælling min. 25 disponible huse	Feriehusstatistikken	Danmarks Statistik*	2013	Lille
Krydstogt	Kommuner	Totaltælling	Havneanløbslister, og CCNs BREA analyse fra 2011	VDK, CNN/WOCO, Cruise Baltic	2011/2013	Lille
Bondegårds-ferie	Amter	Totaltælling medl. af DL	Indberetninger til Dansk Landboferie	Dansk Landboferie	2003	Medium
Eget feriehus	Amter	Stikprøve	Undersøgelsen af feriehusudlejningen i Danmark	Danmarks Statistik	2005	Medium
Lånt feriehus	Amter	Stikprøve	Undersøgelsen af feriehusudlejningen i Danmark	Danmarks Statistik	2005	Medium
Festival (overnattende)	Kommuner	Totaltælling	Indsamling	VisitDenmark	2008	Medium
Udenlandske endagsferierejsende	National	Stikprøve	Undersøgelse	Institut for grænseregionsforskning	2003	Stor
Danske endagsferierejsende	Amter	Stikprøve	Transportvaneundersøgelsen	DTU	2006-2010	Medium-Stor
Dansk endagsforretningsrejsende	National	Stikprøve	Transportvaneundersøgelsen	DTU	2006-2010	Medium-Stor
Udlændinges ophold hos familie og venner i Danmark	Amter	Stikprøve	Ferie- og Forretningsrejsende	Danmarks Statistik	2005	Medium
Danskeres ophold familie og venner	Amter	Stikprøve	Ferie- og Forretningsrejsende	Danmarks Statistik	2004	Medium

* VisitDenmark opregner for små enheder.

Usikkerhed: Lille: Baseret på løbende statistik. Medium: Baseret på enkeltstående undersøgelse eller løbende undersøgelse foretaget blandt en stikprøve af befolkningen. Stor: Estimeret eller enkeltstående undersøgelse foretaget blandt en stikprøve af befolkningen.

Tabel 4.2 Kilder til forbrug

Overnatnings-form	Komplet Geografi	Kilde	Producent	År*	Usikkerhed
Hotel	Kommuner	Turistundersøgelsen	VisitDenmark	2011	Lille
Feriecentre	Kommuner	Turistundersøgelsen	VisitDenmark	2011	Lille
Camping	Kommuner	Turistundersøgelsen	VisitDenmark	2011	Lille
Vandrerhjem	Kommuner	Turistundersøgelsen	VisitDenmark	2011	Lille
Lystbådehavne (betalte)	Kommuner	Turistundersøgelsen	VisitDenmark	2008	Lille
Feriehuse udlejet gennem udlejningsbureau	Kommuner	Turistundersøgelsen	VisitDenmark	2011	Lille
Krydstogt	krydstogts-kommuner	CCN analyse fra 2011 og VisitDenmark indsamling 2014.	WOCO/CNN	2011	Medium
Bondegårdsferie	Amter	Turistundersøgelsen	Dansk Landboferie	2003	Medium
Eget feriehus	Amter	Ferie- og forretningsrejsende	Danmarks Statistik	2006	Medium
Lånt feriehus	Amter	Ferie- og forretningsrejsende	Danmarks Statistik	2006	Medium
Festival (overnattende)	Kommuner	Indsamling	VisitDenmark	2002	Medium
Udenlandske endagsferie-rejsende	National	Undersøgelse	Institut for grænseforskning	2003	Stor
Danske endagsferie-rejsende	Amter	Ferie- og forretningsrejsende	Danmarks Statistik	2004	Stor
Dansk endagsforretningsrejsende	National	Beregnet fra udbudssiden	Danmarks Statistik	2006	Stor
Udlændinges ophold hos familie og venner i Danmark	Amter	Ferie- og forretningsrejsende	Danmarks Statistik	2005	Medium
Danskeres ophold familie og venner	Amter	Ferie- og forretningsrejsende	Danmarks Statistik	2005	Medium

* Opregnet til 2013-priser.

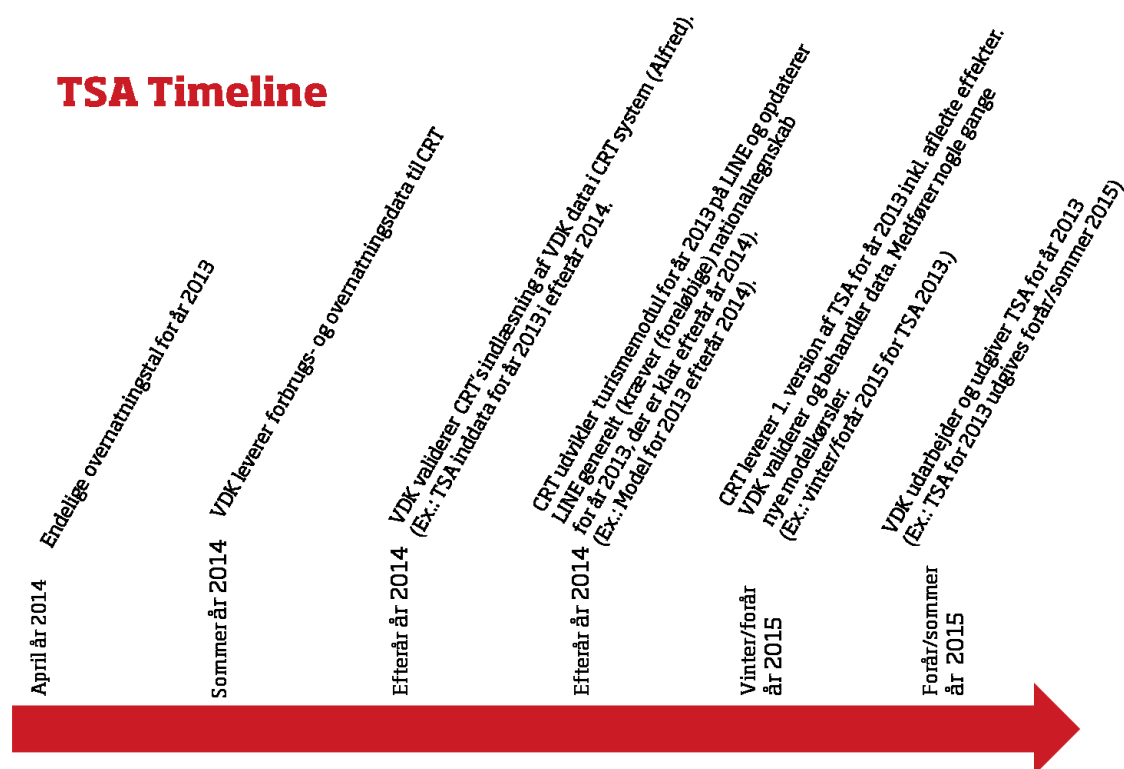
Usikkerhed:

Lille: Baseret på løbende statistik. Medium: Baseret på enkeltstående undersøgelse eller løbende undersøgelse foretaget blandt en stikprøve af befolkningen. Stor: Estimeret eller enkeltstående undersøgelse foretaget blandt en stikprøve af befolkningen.

4.3 Processen omkring tilblivelsen af TSA

Nedenstående figur illustrerer processen omkring tilblivelsen af TSA. Den skal således give indblik i, at de mest aktuelle data for turismeforbrug og afledte effekter forskydes i tid i takt med dataindsamling, bearbejdning, modelkørsel, validering mv.

Figur 4.3. Tilblivelsen af endeligt turismesatellitregnskab 2013

Bilag 1A. Turismeforbrug fordelt på nationaliteter, 2013

	Region Midtjylland		Aarhus		Ringkøbing-Skjern		Syddjurs	
	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.
I alt	15.885,8	100,0	3.285,7	100,0	2.684,8	100,0	1.177,8	100,0
Danmark	10.341,8	65,1	2.460,9	74,9	780,1	29,1	836,6	71,0
Udlandet	5.544,1	34,9	824,9	25,1	1.904,7	70,9	341,2	29,0
<i>Heraf</i>								
Tyskland	3.063,5	19,3	166,9	5,1	1.689,1	62,9	145,3	12,3
Norge	771,7	4,9	156,6	4,8	67,8	2,5	125,8	10,7
Sverige	283,0	1,8	56,4	1,7	38,1	1,4	14,6	1,2
Storbritannien	241,0	1,5	83,7	2,5	12,3	0,5	6,7	0,6
Holland	202,2	1,3	38,1	1,2	39,4	1,5	18,3	1,6
Italien	132,5	0,8	40,9	1,2	2,9	0,1	4,7	0,4
Polen	115,3	0,7	5,9	0,2	18,6	0,7	0,1	0,0
Spanien	93,3	0,6	38,3	1,2	0,4	0,0	4,7	0,4
USA	91,9	0,6	42,0	1,3	1,8	0,1	1,9	0,2
Frankrig	54,5	0,3	18,2	0,6	1,3	0,0	1,6	0,1
Belgien og Luxembourg	38,5	0,2	13,5	0,4	0,5	0,0	1,0	0,1
Schweiz	34,3	0,2	8,5	0,3	3,4	0,1	0,8	0,1
Canada	26,7	0,2	6,3	0,2	0,1	0,0	0,7	0,1
Finland	19,1	0,1	6,2	0,2	1,5	0,1	0,1	0,0
Rusland	14,0	0,1	6,3	0,2	0,1	0,0	0,1	0,0
Kina	13,0	0,1	5,5	0,2	0,8	0,0	0,0	0,0
Østrig	12,7	0,1	4,5	0,1	2,2	0,1	0,4	0,0
Japan	5,9	0,0	3,5	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0
Australien	5,7	0,0	4,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0
Brasilien	5,0	0,0	4,3	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0
Irland	3,4	0,0	1,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grækenland	2,5	0,0	1,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Portugal	2,1	0,0	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sydkorea	0,9	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Øvrige Østeuropa	34,0	0,2	10,9	0,3	1,7	0,1	0,7	0,1
Øvrige Europa	103,1	0,6	43,1	1,3	1,5	0,1	1,9	0,2
Øvrige Asien	8,4	0,1	4,4	0,1	0,0	0,0	0,2	0,0
Øvrige Amerika	26,6	0,2	8,9	0,3	1,8	0,1	0,5	0,0
Øvrige lande	139,5	0,9	43,6	1,3	19,3	0,7	10,6	0,9

Turismeforbrug fordelt på nationaliteter, 2013

	Herning		Holstebro		Silkeborg		Horsens	
	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.
I alt	1.161,0	100,0	800,6	100,0	858,6	100,0	799,3	100,0
Danmark	949,4	81,8	480,5	60,0	654,0	76,2	620,0	77,6
Udlandet	211,6	18,2	320,0	40,0	204,5	23,8	179,3	22,4
<i>Heraf</i>								
Tyskland	35,5	3,1	223,1	27,9	46,8	5,4	36,4	4,5
Norge	46,0	4,0	34,7	4,3	37,4	4,4	16,3	2,0
Sverige	15,0	1,3	6,3	0,8	15,6	1,8	41,7	5,2
Holland	19,6	1,7	8,4	1,0	17,8	2,1	14,1	1,8
Storbritannien	9,6	0,8	11,0	1,4	16,0	1,9	5,9	0,7
USA	7,5	0,6	2,7	0,3	10,2	1,2	14,8	1,9
Frankrig	28,1	2,4	15,4	1,9	1,0	0,1	1,9	0,2
Schweiz	1,1	0,1	0,2	0,0	10,5	1,2	3,7	0,5
Italien	5,4	0,5	5,4	0,7	9,9	1,1	6,0	0,8
Polen	3,6	0,3	1,0	0,1	4,9	0,6	1,9	0,2
Finland	4,3	0,4	0,5	0,1	2,3	0,3	6,9	0,9
Belgien og Luxembourg	2,4	0,2	1,8	0,2	6,0	0,7	3,0	0,4
Spanien	1,3	0,1	0,0	0,0	1,3	0,1	1,7	0,2
Rusland	4,5	0,4	0,7	0,1	0,6	0,1	1,9	0,2
Japan	0,8	0,1	0,8	0,1	2,0	0,2	0,3	0,0
Canada	2,1	0,2	0,3	0,0	0,6	0,1	0,2	0,0
Østrig	0,7	0,1	0,2	0,0	1,2	0,1	0,7	0,1
Kina	0,7	0,1	0,2	0,0	0,1	0,0	0,2	0,0
Australien	0,4	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0
Irland	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0
Portugal	0,7	0,1	0,1	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0
Grækenland	0,3	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
Sydkorea	0,3	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0
Brasilien	0,2	0,0	0,0	-	0,0	0,0	0,0	0,0
Øvrige Østeuropa	4,2	0,4	1,0	0,1	1,8	0,2	1,2	0,2
Øvrige Europa	9,3	0,8	0,7	0,1	7,8	0,9	10,9	1,4
Øvrige Asien	0,3	0,0	0,1	0,0	1,2	0,1	0,2	0,0
Øvrige Amerika	3,5	0,3	1,9	0,2	1,1	0,1	0,7	0,1
Øvrige lande	4,3	0,4	3,4	0,4	7,4	0,9	8,5	1,1

Turismeforbrug fordelt på nationaliteter, 2013

	Norddjurs		Randers		Skanderborg		Skive	
	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.
I alt	750,3	100,0	531,0	100,0	593,0	100,0	559,9	100,0
Danmark	552,0	73,6	362,9	68,3	482,9	81,4	465,6	83,2
Udlandet	198,4	26,4	168,1	31,7	110,1	18,6	94,3	16,8
<i>Heraf</i>								
Tyskland	77,6	10,3	42,1	7,9	30,1	5,1	34,3	6,1
Norge	60,7	8,1	31,8	6,0	21,4	3,6	16,9	3,0
Sverige	18,0	2,4	12,7	2,4	6,5	1,1	8,7	1,6
Holland	11,1	1,5	15,9	3,0	11,5	1,9	4,8	0,9
Storbritannien	7,6	1,0	6,1	1,2	8,1	1,4	5,8	1,0
USA	4,6	0,6	11,7	2,2	6,8	1,1	0,6	0,1
Frankrig	0,5	0,1	1,2	0,2	1,2	0,2	1,7	0,3
Schweiz	4,5	0,6	11,5	2,2	6,4	1,1	0,3	0,0
Italien	1,7	0,2	4,5	0,9	2,7	0,5	1,0	0,2
Polen	1,5	0,2	3,5	0,7	2,3	0,4	2,9	0,5
Finland	0,8	0,1	2,9	0,6	1,7	0,3	0,7	0,1
Belgien og Luxembourg	1,7	0,2	1,8	0,3	0,7	0,1	0,4	0,1
Spanien	0,7	0,1	1,5	0,3	0,8	0,1	4,3	0,8
Rusland	0,3	0,0	0,5	0,1	0,4	0,1	0,5	0,1
Japan	0,0	0,0	1,2	0,2	0,1	0,0	0,5	0,1
Canada	0,1	0,0	0,3	0,1	0,2	0,0	0,3	0,0
Østrig	0,4	0,1	0,9	0,2	0,5	0,1	0,1	0,0
Kina	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0
Australien	0,0	0,0	0,4	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0
Irland	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Portugal	0,2	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grækenland	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sydkorea	0,0	0,0	0,5	0,1	0,0	0,0	0,0	-
Brasilien	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Øvrige Østeuropa	0,4	0,0	3,9	0,7	0,6	0,1	0,9	0,2
Øvrige Europa	1,4	0,2	5,1	1,0	3,1	0,5	2,2	0,4
Øvrige Asien	0,3	0,0	0,9	0,2	0,3	0,1	0,2	0,0
Øvrige Amerika	0,5	0,1	1,3	0,2	0,7	0,1	0,8	0,1
Øvrige lande	3,6	0,5	5,4	1,0	3,7	0,6	6,1	1,1

Turismeforbrug fordelt på nationaliteter, 2013

	Lemvig		Viborg		Hedensted		Odder	
	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.
I alt	575,4	100,0	496,3	100,0	468,7	100,0	333,5	100,0
Danmark	179,8	31,3	370,2	74,6	333,3	71,1	246,6	73,9
Udlandet	395,6	68,7	126,0	25,4	135,5	28,9	87,0	26,1
<i>Heraf</i>								
Tyskland	343,8	59,7	21,3	4,3	55,6	11,9	37,6	11,3
Norge	18,9	3,3	32,7	6,6	30,7	6,6	23,5	7,0
Sverige	6,9	1,2	14,7	3,0	12,1	2,6	4,7	1,4
Holland	2,9	0,5	9,5	1,9	3,5	0,7	3,3	1,0
Storbritannien	6,5	1,1	8,6	1,7	6,3	1,4	5,0	1,5
USA	1,0	0,2	2,0	0,4	10,5	2,2	2,4	0,7
Frankrig	7,5	1,3	1,0	0,2	1,8	0,4	0,0	0,0
Schweiz	0,1	0,0	0,5	0,1	0,7	0,2	2,6	0,8
Italien	0,1	0,0	0,9	0,2	0,9	0,2	1,1	0,3
Polen	1,0	0,2	5,3	1,1	1,5	0,3	0,7	0,2
Finland	0,9	0,2	0,9	0,2	0,2	0,0	0,5	0,1
Belgien og Luxembourg	0,6	0,1	0,6	0,1	0,5	0,1	0,3	0,1
Spanien	0,0	0,0	7,5	1,5	0,0	0,0	0,3	0,1
Rusland	0,3	0,0	0,4	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0
Japan	0,1	0,0	1,1	0,2	0,0	-	0,0	0,0
Canada	0,0	0,0	1,1	0,2	0,0	-	0,0	0,0
Østrig	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,3	0,1
Kina	0,0	0,0	0,5	0,1	0,0	-	0,0	0,0
Australien	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
Irland	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	-	0,0	0,0
Portugal	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grækenland	0,0	-	0,0	0,0	0,0	-	0,0	0,0
Sydkorea	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Brasilien	0,0	-	0,0	0,0	0,0	-	0,0	0,0
Øvrige Østeuropa	0,3	0,1	1,7	0,3	0,1	0,0	0,1	0,0
Øvrige Europa	0,6	0,1	5,9	1,2	6,3	1,4	1,0	0,3
Øvrige Asien	0,0	-	0,1	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0
Øvrige Amerika	0,7	0,1	0,9	0,2	0,1	0,0	0,3	0,1
Øvrige lande	3,0	0,5	8,4	1,7	4,5	1,0	3,1	0,9

Turismeforbrug fordelt på nationaliteter, 2013

	Ikast-Brande		Struer		Samsø		Favrskov	
	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.
I alt	247,5	100,0	238,8	100,0	182,5	100,0	141,1	100,0
Danmark	172,6	69,7	165,5	69,3	133,7	73,2	95,3	67,5
Udlandet	74,9	30,3	73,3	30,7	48,8	26,8	45,8	32,5
<i>Heraf</i>								
Tyskland	11,7	4,7	25,4	10,6	34,0	18,6	6,9	4,9
Norge	22,1	8,9	11,3	4,7	6,3	3,4	10,7	7,6
Sverige	4,7	1,9	2,0	0,8	2,8	1,5	1,4	1,0
Holland	5,5	2,2	4,1	1,7	1,0	0,6	5,3	3,8
Storbritannien	4,5	1,8	2,3	1,0	1,1	0,6	1,6	1,2
USA	1,7	0,7	0,3	0,1	0,5	0,3	6,7	4,7
Frankrig	12,4	5,0	16,8	7,0	0,1	0,0	0,1	0,1
Schweiz	0,1	0,1	0,2	0,1	0,5	0,3	7,1	5,1
Italien	0,4	0,2	5,3	2,2	0,3	0,1	0,4	0,3
Polen	1,1	0,4	0,5	0,2	0,3	0,2	1,4	1,0
Finland	0,5	0,2	0,1	0,0	0,3	0,2	0,1	0,1
Belgien og Luxembourg	0,8	0,3	0,5	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1
Spanien	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
Rusland	0,7	0,3	0,4	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Japan	0,5	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Canada	1,3	0,5	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
Østrig	0,2	0,1	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Kina	0,2	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Australien	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Irland	0,0	-	0,0	-	0,0	0,0	0,0	0,0
Portugal	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grækenland	0,1	0,0	0,0	-	0,0	0,0	0,0	0,0
Sydkorea	0,3	0,1	0,0	-	0,0	0,0	0,0	0,0
Brasilien	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Øvrige Østeuropa	2,0	0,8	1,5	0,6	0,0	0,0	1,0	0,7
Øvrige Europa	1,2	0,5	0,2	0,1	0,1	0,1	0,8	0,6
Øvrige Asien	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Øvrige Amerika	1,6	0,6	0,6	0,3	0,1	0,0	0,8	0,6
Øvrige lande	1,1	0,4	1,2	0,5	1,0	0,6	1,3	0,9

Bilag 1B. Turismeforbrug, fordelt på nationaliteter og forretnings-/ferierejser, 2013

	I alt		Forretningsrejser		Ferierejser	
	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.
I alt	15.886	100	4.446	100	11.440	100
Danmark	10.342	65	3.929	88	6.413	56
Udlandet	5.544	35	517	12	5.027	44
<i>Heraf</i>						
Tyskland	3.063	19	59	1	3.004	26
Norge	772	5	112	3	660	6
Sverige	283	2	60	1	223	2
Storbritannien	241	2	47	1	194	2
Holland	202	1	24	1	178	2
Italien	133	1	15	0	118	1
Polen	115	1	12	0	103	1
Spanien	93	1	5	0	88	1
USA	92	1	29	1	63	1
Frankrig	55	0	10	0	45	0
Belgien og Luxembourg	38	0	10	0	28	0
Schweiz	34	0	9	0	25	0
Canada	27	0	4	0	23	0
Finland	19	0	9	0	10	0
Østrig	13	0	5	0	8	0
Rusland	14	0	8	0	6	0
Kina	13	0	9	0	4	0
Australien	6	0	3	0	2	0
Japan	6	0	4	0	2	0
Brasilien	5	0	3	0	2	0
Irland	3	0	2	0	1	0
Portugal	2	0	1	0	1	0
Grækenland	2	0	2	0	1	0
Sydkorea	1	0	1	0	0	0
Øvrige Østeuropa	34	0	15	0	19	0
Øvrige Europa	103	1	42	1	61	1
Øvrige Asien	8	0	3	0	5	0
Øvrige Amerika	27	0	6	0	20	0
Øvrige lande	139	1	8	0	131	1

Bilag 1C. Turismeforbrug fordelt på overnatningsformer og kommuner, 2013

Turismeforbrug fordelt på overnatningsformer, 2013

	Aarhus		Ringkøbing-Skjern		Syddjurs		Herning		Holstebro		Silkeborg		Fordeling for	
	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	Regionen	Hele landet
I alt	3.286	100	2.685	100	1.178	100	1.161	100	801	100	859	100	100	100
Kommercielle	1.480	45	2.219	83	604	51	476	41	449	56	406	47	54	49
Hotel – ferie	336	10	116	4	66	6	133	11	38	5	89	10	8	12
Hotel – forretning	845	26	60	2	57	5	272	23	69	9	149	17	13	15
Feriecentre	6	0	35	1	13	1	1	0	1	0	34	4	1	2
Camping	112	3	121	5	60	5	19	2	33	4	61	7	5	4
Vandrerhjem	25	1	8	0	7	1	12	1	4	0	7	1	1	1
Lejet feriehus	118	4	1.873	70	394	33	29	2	303	38	62	7	24	12
Lystbåde	13	0	1	0	7	1	1	0	1	0	2	0	1	1
Festival	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Bondegårde	7	0	1	0	0	0	9	1	1	0	1	0	0	0
Krydstogt	17	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ikke-kommercielle	1.806	55	466	17	574	49	685	59	351	44	452	53	46	51
Eget feriehus	78	2	231	9	301	26	20	2	59	7	45	5	8	7
Lånt sommerhus	22	1	42	2	71	6	3	0	10	1	12	1	2	1
Familie/venner	472	14	73	3	64	5	104	9	71	9	135	16	11	11
Endagsturister - ferie	310	9	54	2	61	5	251	22	133	17	86	10	10	19
Endagsturister - forretning	924	28	66	2	76	6	306	26	79	10	175	20	15	13

Turismeforbrug fordelt på overnatningsformer, 2013

	Horsens		Norddjurs		Randers		Skanderborg		Skive		Lemvig	
	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.
I alt	799	100	750	100	531	100	593	100	560	100	575	100
Kommercielle	318	40	370	49	199	37	336	57	240	43	454	79
Hotel – ferie	95	12	35	5	58	11	77	13	34	6	12	2
Hotel – forretning	152	19	74	10	90	17	61	10	54	10	11	2
Feriecentre	1	0	20	3	2	0	3	0	1	0	6	1
Camping	33	4	63	8	25	5	21	4	29	5	15	3
Vandrerhjem	6	1	3	0	5	1	8	1	7	1	1	0
Lejet feriehus	24	3	156	21	16	3	14	2	67	12	396	69
Lystbåde	6	1	20	3	3	1	1	0	5	1	3	1
Festival	0	0	0	0	0	0	151	25	42	8	8	1
Bondegårde	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0
Krydstogt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ikke-kommercielle	481	60	380	51	332	63	257	43	320	57	122	21
Eget feriehus	17	2	151	20	9	2	13	2	120	21	55	10
Lånt sommerhus	10	1	35	5	3	1	4	1	10	2	9	2
Familie/venner	169	21	61	8	147	28	87	15	38	7	29	5
Endagsturister - ferie	97	12	47	6	71	13	82	14	99	18	19	3
Endagsturister - forretning	188	24	87	12	102	19	70	12	53	9	10	2

Turismeforbrug fordelt på overnatningsformer, 2013

	Viborg		Hedensted		Odder		Ikast-Brande		Struer		Samsø		Favrskov	
	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.
I alt	496	100	469	100	334	100	247	100	239	100	183	100	141	100
Kommercielle	218	44	221	47	160	48	95	39	101	42	133	73	23	16
Hotel – ferie	39	8	42	9	29	9	16	6	20	8	27	15	8	6
Hotel – forretning	96	19	32	7	15	4	39	16	19	8	2	1	2	1
Feriecentre	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Camping	36	7	24	5	23	7	17	7	21	9	12	6	7	5
Vandrerhjem	5	1	0	0	0	0	5	2	0	0	4	2	0	0
Lejet feriehus	37	7	111	24	70	21	17	7	40	17	61	34	4	3
Lystbåde	1	0	12	2	15	4	0	0	2	1	15	8	1	1
Festival	0	0	0	0	7	2	0	0	0	0	12	6	0	0
Bondegårde	2	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Krydstogt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ikke-kommercielle	279	56	248	53	173	52	152	61	138	58	50	27	118	84
Eget feriehus	28	6	79	17	71	21	9	4	16	7	29	16	13	9
Lånt sommerhus	2	0	18	4	17	5	1	1	23	10	7	4	0	0
Familie/venner	71	14	60	13	34	10	49	20	55	23	7	4	66	47
Endagsturister - ferie	96	19	44	9	31	9	56	22	23	10	4	2	35	25
Endagsturister - forretning	81	16	47	10	20	6	37	15	20	9	3	2	3	2

Bilag 1D. Turismeforbrug fordelt på produkter og kommuner, 2013**Turismeforbruget fordelt på produkter, Aarhus, 2013**

	I alt		Danskere		Udlændinge	
	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.
I alt	3.286	100	2.461	100	825	100
Turismeprodukter	2.343	71	1.897	77	446	54
<i>Heraf:</i>						
Overnatning	624	19	448	18	176	21
Restaurant	347	11	188	8	158	19
Lokal transport	1.152	35	1.097	45	55	7
Rejsservice	186	6	136	6	51	6
Kultur og forlystelser	34	1	28	1	6	1
Detailhandel	588	18	355	14	233	28
<i>Heraf:</i>						
Føde- og drikkevarer samt tobak	210	6	112	5	98	12
Benzin og andet brændstof	233	7	182	7	51	6
Andet	146	4	61	2	85	10
Andre produkter	355	11	209	9	145	18

Turismeforbruget fordelt på produkter, Ringkøbing-Skjern, 2013

	I alt		Danskere		Udlændinge	
	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.
I alt	2.685	100	780	100	1.905	100
Turismeprodukter	672	25	284	36	388	20
<i>Heraf:</i>						
Overnatning	170	6	89	11	82	4
Restaurant	288	11	81	10	207	11
Lokal transport	159	6	88	11	71	4
Rejsservice	29	1	17	2	13	1
Kultur og forlystelser	25	1	9	1	15	1
Detailhandel	836	31	287	37	549	29
<i>Heraf:</i>						
Føde- og drikkevarer samt tobak	325	12	136	17	189	10
Benzin og andet brændstof	187	7	61	8	126	7
Andet	323	12	90	12	233	12
Andre produkter	1.177	44	209	27	968	51

Turismeforbruget fordelt på produkter, Syddjurs, 2013

	I alt		Danskere		Udlændinge	
	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.
I alt	1.178	100	837	100	341	100
Turismeprodukter	371	32	286	34	85	25
<i>Heraf:</i>						
Overnatning	93	8	73	9	20	6
Restaurant	132	11	85	10	47	14
Lokal transport	123	10	109	13	14	4
Rejseservice	8	1	7	1	1	0
Kultur og forlystelser	15	1	12	1	3	1
Detailhandel	429	36	327	39	102	30
<i>Heraf:</i>						
Føde- og drikkevarer samt tobak	207	18	171	20	35	10
Benzin og andet brændstof	118	10	98	12	20	6
Andet	104	9	58	7	47	14
Andre produkter	378	32	223	27	154	45

Turismeforbruget fordelt på produkter, Herning, 2013

	I alt		Danskere		Udlændinge	
	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.
I alt	1.161	100	949	100	212	100
Turismeprodukter	835	72	703	74	132	62
<i>Heraf:</i>						
Overnatning	192	17	142	15	50	23
Restaurant	156	13	118	12	38	18
Lokal transport	379	33	364	38	14	7
Rejseservice	88	8	59	6	29	14
Kultur og forlystelser	21	2	20	2	1	0
Detailhandel	174	15	124	13	50	24
<i>Heraf:</i>						
Føde- og drikkevarer samt tobak	54	5	34	4	20	9
Benzin og andet brændstof	81	7	70	7	12	5
Andet	39	3	21	2	18	9
Andre produkter	152	13	122	13	30	14

Turismeforbruget fordelt på produkter, Holstebro, 2013

	I alt		Danskere		Udlændinge	
	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.
I alt	801	100	481	100	320	100
Turismeprodukter	323	40	231	48	92	29
<i>Heraf:</i>						
Overnatning	75	9	46	10	30	9
Restaurant	100	12	61	13	39	12
Lokal transport	109	14	97	20	12	4
Rejseservice	26	3	17	4	9	3
Kultur og forlystelser	13	2	10	2	2	1
Detailhandel	224	28	133	28	91	28
<i>Heraf:</i>						
Føde- og drikkevarer samt tobak	87	11	52	11	34	11
Benzin og andet brændstof	67	8	48	10	19	6
Andet	70	9	33	7	38	12
Andre produkter	254	32	116	24	137	43

Turismeforbruget fordelt på produkter, Silkeborg, 2013

	I alt		Danskere		Udlændinge	
	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.
I alt	859	100	654	100	205	100
Turismeprodukter	512	60	418	64	93	46
<i>Heraf:</i>						
Overnatning	145	17	111	17	34	17
Restaurant	99	12	61	9	38	19
Lokal transport	226	26	213	33	13	6
Rejseservice	29	3	22	3	7	3
Kultur og forlystelser	12	1	11	2	1	1
Detailhandel	211	25	145	22	66	32
<i>Heraf:</i>						
Føde- og drikkevarer samt tobak	94	11	64	10	31	15
Benzin og andet brændstof	68	8	58	9	10	5
Andet	49	6	24	4	25	12
Andre produkter	136	16	91	14	45	22

Turismeforbruget fordelt på produkter, Horsens, 2013

	I alt		Danskere		Udlændinge	
	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.
I alt	799	100	620	100	179	100
Turismeprodukter	528	66	441	71	87	49
<i>Heraf:</i>						
Overnatning	143	18	109	18	34	19
Restaurant	112	14	74	12	38	21
Lokal transport	239	30	227	37	12	7
Rejseservice	20	2	18	3	2	1
Kultur og forlystelser	14	2	13	2	1	1
Detailhandel	149	19	91	15	58	32
<i>Heraf:</i>						
Føde- og drikkevarer samt tobak	58	7	31	5	27	15
Benzin og andet brændstof	50	6	41	7	9	5
Andet	41	5	19	3	22	12
Andre produkter	122	15	88	14	35	19

Turismeforbruget fordelt på produkter, Norddjurs, 2013

	I alt		Danskere		Udlændinge	
	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.
I alt	750	100	552	100	198	100
Turismeprodukter	304	40	239	43	65	33
<i>Heraf:</i>						
Overnatning	82	11	57	10	25	12
Restaurant	83	11	54	10	29	15
Lokal transport	120	16	111	20	9	4
Rejseservice	9	1	8	1	1	0
Kultur og forlystelser	10	1	8	1	2	1
Detailhandel	256	34	193	35	63	32
<i>Heraf:</i>						
Føde- og drikkevarer samt tobak	126	17	100	18	25	13
Benzin og andet brændstof	69	9	58	11	11	5
Andet	61	8	34	6	27	13
Andre produkter	191	25	121	22	70	35

Turismeforbruget fordelt på produkter, Randers, 2013

	I alt		Danskere		Udlændinge	
	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.
I alt	531	100	363	100	168	100
Turismeprodukter	310	58	234	64	76	45
<i>Heraf:</i>						
Overnatning	82	15	57	16	25	15
Restaurant	64	12	30	8	34	20
Lokal transport	133	25	123	34	10	6
Rejseservice	23	4	16	5	7	4
Kultur og forlystelser	7	1	7	2	1	1
Detailhandel	138	26	81	22	57	34
<i>Heraf:</i>						
Føde- og drikkevarer samt tobak	56	11	28	8	28	17
Benzin og andet brændstof	45	8	38	11	7	4
Andet	37	7	15	4	22	13
Andre produkter	83	16	48	13	35	21

Turismeforbruget fordelt på produkter, Skanderborg, 2013

	I alt		Danskere		Udlændinge	
	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.
I alt	593	100	483	100	110	100
Turismeprodukter	306	52	252	52	54	49
<i>Heraf:</i>						
Overnatning	114	19	88	18	26	23
Restaurant	66	11	48	10	19	17
Lokal transport	92	15	86	18	5	5
Rejseservice	13	2	10	2	3	3
Kultur og forlystelser	21	4	21	4	1	1
Detailhandel	147	25	113	23	34	31
<i>Heraf:</i>						
Føde- og drikkevarer samt tobak	55	9	37	8	18	16
Benzin og andet brændstof	64	11	60	12	4	3
Andet	29	5	16	3	13	12
Andre produkter	140	24	118	24	22	20

Turismeforbruget fordelt på produkter, Skive, 2013

	I alt		Danskere		Udlændinge	
	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.
I alt	560	100	466	100	94	100
Turismeprodukter	236	42	191	41	46	48
<i>Heraf:</i>						
Overnatning	74	13	47	10	27	28
Restaurant	66	12	54	11	13	13
Lokal transport	74	13	70	15	4	5
Rejseservice	7	1	6	1	1	1
Kultur og forlystelser	15	3	14	3	1	1
Detailhandel	192	34	169	36	23	25
<i>Heraf:</i>						
Føde- og drikkevarer samt tobak	108	19	99	21	9	10
Benzin og andet brændstof	55	10	50	11	5	5
Andet	29	5	19	4	10	10
Andre produkter	132	24	106	23	25	27

Turismeforbruget fordelt på produkter, Lemvig, 2013

	I alt		Danskere		Udlændinge	
	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.
I alt	575	100	180	100	396	100
Turismeprodukter	132	23	51	28	81	21
<i>Heraf:</i>						
Overnatning	30	5	12	7	18	5
Restaurant	62	11	18	10	44	11
Lokal transport	28	5	14	8	14	4
Rejseservice	6	1	3	2	3	1
Kultur og forlystelser	6	1	3	2	3	1
Detailhandel	187	33	75	41	113	28
<i>Heraf:</i>						
Føde- og drikkevarer samt tobak	73	13	34	19	39	10
Benzin og andet brændstof	43	7	18	10	25	6
Andet	71	12	23	13	48	12
Andre produkter	256	44	54	30	202	51

Turismeforbruget fordelt på produkter, Viborg, 2013

	I alt		Danskere		Udlændinge	
	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.
I alt	496	100	370	100	126	100
Turismeprodukter	287	58	215	58	73	58
<i>Heraf:</i>						
Overnatning	91	18	51	14	40	32
Restaurant	61	12	40	11	21	16
Lokal transport	111	22	103	28	8	6
Rejsservice	15	3	11	3	4	3
Kultur og forlystelser	9	2	9	2	1	0
Detailhandel	126	25	92	25	34	27
<i>Heraf:</i>						
Føde- og drikkevarer samt tobak	51	10	39	10	12	10
Benzin og andet brændstof	48	10	38	10	11	8
Andet	27	5	16	4	11	9
Andre produkter	83	17	63	17	19	15

Turismeforbruget fordelt på produkter, Hedensted, 2013

	I alt		Danskere		Udlændinge	
	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.
I alt	469	100	333	100	135	100
Turismeprodukter	181	39	145	44	36	27
<i>Heraf:</i>						
Overnatning	49	10	41	12	8	6
Restaurant	48	10	28	9	20	15
Lokal transport	65	14	60	18	5	4
Rejsservice	9	2	7	2	2	2
Kultur og forlystelser	10	2	8	3	1	1
Detailhandel	146	31	102	31	44	32
<i>Heraf:</i>						
Føde- og drikkevarer samt tobak	69	15	51	15	18	13
Benzin og andet brændstof	31	7	25	8	6	5
Andet	45	10	26	8	19	14
Andre produkter	142	30	86	26	56	41

Turismeforbruget fordelt på produkter, Odder, 2013

	I alt		Danskere		Udlændinge	
	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.
I alt	334	100	247	100	87	100
Turismeprodukter	114	34	89	36	25	29
<i>Heraf:</i>						
Overnatning	36	11	28	11	8	9
Restaurant	39	12	27	11	13	15
Lokal transport	32	10	29	12	4	4
Rejsservice	2	1	2	1	0	0
Kultur og forlystelser	5	1	4	2	1	1
Detailhandel	129	39	100	41	28	33
<i>Heraf:</i>						
Føde- og drikkevarer samt tobak	60	18	48	20	12	14
Benzin og andet brændstof	37	11	33	13	4	5
Andet	31	9	19	8	12	14
Andre produkter	91	27	57	23	34	39

Turismeforbruget fordelt på produkter, Ikast-Brande, 2013

	I alt		Danskere		Udlændinge	
	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.
I alt	247	100	173	100	75	100
Turismeprodukter	147	59	110	64	37	49
<i>Heraf:</i>						
Overnatning	39	16	23	13	16	21
Restaurant	44	18	31	18	13	17
Lokal transport	49	20	45	26	4	6
Rejsservice	10	4	7	4	3	4
Kultur og forlystelser	5	2	4	2	0	1
Detailhandel	56	23	33	19	23	31
<i>Heraf:</i>						
Føde- og drikkevarer samt tobak	24	10	13	8	11	14
Benzin og andet brændstof	17	7	14	8	4	5
Andet	15	6	6	4	9	11
Andre produkter	44	18	29	17	15	20

Turismeforbruget fordelt på produkter, Struer, 2013

	I alt		Danskere		Udlændinge	
	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.
I alt	239	100	165	100	73	100
Turismeprodukter	99	41	74	45	25	34
<i>Heraf:</i>						
Overnatning	28	12	20	12	8	12
Restaurant	32	13	20	12	12	17
Lokal transport	30	13	27	16	3	5
Rejseservice	2	1	2	1	0	0
Kultur og forlystelser	6	2	5	3	0	1
Detailhandel	75	32	51	31	25	34
<i>Heraf:</i>						
Føde- og drikkevarer samt tobak	34	14	23	14	11	16
Benzin og andet brændstof	18	8	15	9	3	4
Andet	23	10	13	8	10	14
Andre produkter	64	27	41	25	24	32

Turismeforbruget fordelt på produkter, Samsø, 2013

	I alt		Danskere		Udlændinge	
	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.
I alt	183	100	134	100	49	100
Turismeprodukter	56	31	43	32	13	27
<i>Heraf:</i>						
Overnatning	22	12	17	13	4	8
Restaurant	21	12	15	11	6	13
Lokal transport	9	5	7	5	2	4
Rejseservice	0	0	0	0	0	0
Kultur og forlystelser	3	2	3	2	0	1
Detailhandel	66	36	50	37	16	33
<i>Heraf:</i>						
Føde- og drikkevarer samt tobak	30	17	24	18	6	13
Benzin og andet brændstof	17	9	14	10	3	6
Andet	19	10	12	9	7	14
Andre produkter	61	34	41	31	20	41

Turismeforbruget fordelt på produkter, Favrskov, 2013

	I alt		Danskere		Udlændinge	
	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.
I alt	141	100	95	100	46	100
Turismeprodukter	54	38	40	42	14	31
<i>Heraf:</i>						
Overnatning	19	13	18	19	1	1
Restaurant	24	17	14	14	10	22
Lokal transport	7	5	5	5	2	5
Rejse-service	2	1	1	1	1	2
Kultur og forlystelser	2	2	2	2	0	1
Detailhandel	57	41	38	40	19	42
<i>Heraf:</i>						
Føde- og drikkevarer samt tobak	19	14	9	9	11	23
Benzin og andet brændstof	21	15	20	21	1	2
Andet	17	12	9	10	8	17
Andre produkter	30	21	17	18	12	27

Bilag 2A. Turismeafledt værditilvækst fordelt på brancher og kommuner, 2013

	Aarhus		Ringkøbing-Skjern		Syddjurs		Herning		Fordeling for	
	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	Hele Regionen	landet
I alt	1.520	100	1.676	100	758	100	595	100	100	100
Turismeerhverv	527	35	246	15	140	18	226	38	27	29
<i>Heraf:</i>										
Overnatningssteder	180	12	43	3	25	3	61	10	6	7
Restauranter og værtshuse	144	9	115	7	52	7	66	11	8	10
Transportvirksomheder	112	7	33	2	31	4	47	8	6	6
Rejse-service	38	2	10	1	5	1	18	3	2	1
Kultur, forlystelser og sport	54	4	45	3	27	4	34	6	4	4
Detailhandel	236	16	314	19	160	21	82	14	17	20
<i>Heraf:</i>										
Råolie-, naturgas og olieindustri	3	0	2	0	1	0	1	0	0	0
Føde- og drikkevarer samt tobak	28	2	25	1	15	2	10	2	2	3
Andre	206	14	286	17	143	19	71	12	15	17
Andre brancher	757	50	1.116	67	459	60	287	48	56	51
<i>Heraf:</i>										
Ejendomsmæglere, bolig- og husleje	202	13	502	30	154	20	70	12	18	14
Erhvervsservice	136	9	108	6	59	8	54	9	8	9
Andre	420	28	505	30	246	32	162	27	29	29

Turismeafledt værditilvækst fordelt på brancher og kommuner, 2013

	Silkeborg		Holstebro		Horsens		Norddjurs		Skanderborg	
	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.
I alt	467	100	504	100	430	100	455	100	367	100
Turismeerhverv	146	31	117	23	145	34	103	23	133	36
<i>Heraf:</i>										
Overnatningssteder	44	9	18	4	40	9	24	5	36	10
Restauranter og værtshuse	42	9	43	9	46	11	35	8	29	8
Transportvirksomheder	29	6	24	5	29	7	21	5	22	6
Rejse-service	9	2	9	2	7	2	5	1	6	2
Kultur, forlystelser og sport	21	5	24	5	23	5	18	4	40	11
Detailhandel	80	17	86	17	66	15	93	20	54	15
<i>Heraf:</i>										
Råolie-, naturgas og olieindustri	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0
Føde- og drikkevarer samt tobak	10	2	7	1	8	2	10	2	7	2
Andre	70	15	78	15	57	13	82	18	47	13
Andre brancher	241	52	301	60	219	51	259	57	180	49
<i>Heraf:</i>										
Ejendomsmæglere, bolig- og husleje	64	14	109	22	55	13	79	17	43	12
Erhvervsservice	42	9	41	8	39	9	39	9	34	9
Andre	135	29	151	30	124	29	141	31	103	28

Turismeafledt værditilvækst fordelt på brancher og kommuner, 2013

	Lemvig		Skive		Randers		Viborg		Hedensted	
	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.
I alt	402	100	356	100	436	100	303	100	312	100
Turismeerhverv	68	17	102	29	156	36	97	32	77	25
<i>Heraf:</i>										
Overnatningssteder	6	1	21	6	25	6	23	8	12	4
Restauranter og værtshuse	27	7	30	8	34	8	27	9	22	7
Transportvirksomheder	20	5	22	6	76	18	24	8	20	6
Rejse-service	4	1	5	1	8	2	6	2	5	2
Kultur, forlystelser og sport	12	3	26	7	14	3	17	6	18	6
Detailhandel	69	17	70	20	66	15	48	16	60	19
<i>Heraf:</i>										
Råolie-, naturgas og olieindustri	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0
Føde- og drikkevarer samt tobak	5	1	7	2	6	1	5	2	7	2
Andre	63	16	62	17	59	13	42	14	52	17
Andre brancher	265	66	183	52	214	49	158	52	175	56
<i>Heraf:</i>										
Ejendomsmæglere, bolig- og husleje	113	28	50	14	47	11	42	14	57	18
Erhvervsservice	33	8	32	9	39	9	28	9	28	9
Andre	119	30	102	29	127	29	88	29	90	29

Bilag 2B. Beskæftigelse afledt af turismen fordelt på brancher og kommuner, 2013

	Aarhus		Ringkøbing-Skjern		Syddjurs		Herning		Silkeborg		Holstebro		Horsens		Fordeling for	
	årsværk	pct.	årsværk	pct.	årsværk	pct.	årsværk	pct.	årsværk	pct.	årsværk	pct.	årsværk	pct.	Hele Regionen	landet
I alt	3.370	100	3.053	100	1.470	100	1.307	100	984	100	1.017	100	1.485	100	100	100
Turismeerhverv	1.793	53	981	32	440	30	717	55	458	47	421	41	801	54	43	44
<i>Heraf:</i>																
Overnatningssteder	600	18	169	6	90	6	194	15	133	13	63	6	252	17	11	11
Restauranter og værtshuse	813	24	662	22	254	17	352	27	223	23	252	25	438	29	23	22
Transportvirksomheder	158	5	49	2	49	3	63	5	43	4	35	3	54	4	4	5
Rejse-service	90	3	20	1	13	1	42	3	22	2	19	2	20	1	2	2
Kultur, forlystelser og sport	132	4	82	3	34	2	66	5	38	4	52	5	38	3	3	5
Detailhandel	593	18	844	28	458	31	197	15	205	21	225	22	253	17	23	23
<i>Heraf:</i>																
Råolie-, naturgas og olieindustri	1	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Føde- og drikkevarer samt tobak	49	1	45	1	28	2	18	1	17	2	14	1	26	2	2	2
Andre	543	16	798	26	429	29	179	14	187	19	210	21	227	15	21	21
Andre brancher	983	29	1.227	40	573	39	392	30	321	33	372	37	431	29	34	33
<i>Heraf:</i>																
Ejendomsmæglere, bolig- og husleje	64	2	139	5	33	2	20	1	16	2	26	3	27	2	2	2
Erhvervsservice	258	8	204	7	126	9	111	8	84	9	79	8	108	7	9	8
Andre	661	20	884	29	414	28	262	20	221	22	267	26	295	20	23	23

Beskæftigelse afledt af turismen fordelt på brancher og kommuner, 2013

	Norddjurs		Skanderborg		Lemvig		Skive		Randers		Viborg		Hedensted		Odder	
	årsværk	pct.	årsværk	pct.	årsværk	pct.	årsværk	pct.	årsværk	pct.	årsværk	pct.	årsværk	pct.	årsværk	pct.
I alt	931	100	814	100	737	100	765	100	877	100	663	100	585	100	504	100
Turismeerhverv	334	36	424	52	240	33	330	43	419	48	338	51	240	41	182	36
<i>Heraf:</i>																
Overnatningssteder	84	9	149	18	19	3	79	10	79	9	87	13	42	7	34	7
Restauranter og værtshuse	173	19	170	21	158	21	157	21	189	22	167	25	131	22	91	18
Transportvirksomheder	32	3	32	4	33	4	33	4	103	12	36	5	29	5	31	6
Rejse-service	13	1	13	2	11	1	11	1	19	2	14	2	13	2	9	2
Kultur, forlystelser og sport	32	3	60	7	20	3	49	6	28	3	34	5	25	4	17	3
Detailhandel	257	28	141	17	202	27	187	25	158	18	119	18	128	22	136	27
<i>Heraf:</i>																
Råolie-, naturgas og olieindustri	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Føde- og drikkevarer samt tobak	17	2	11	1	9	1	13	2	11	1	10	1	9	2	9	2
Andre	240	26	129	16	192	26	174	23	146	17	109	16	118	20	127	25
Andre brancher	340	37	249	31	295	40	248	32	299	34	205	31	217	37	186	37
<i>Heraf:</i>																
Ejendomsmæglere, bolig- og husleje	17	2	10	1	29	4	13	2	13	1	12	2	14	2	9	2
Erhvervs-service	79	8	71	9	68	9	63	8	76	9	52	8	56	10	49	10
Andre	245	26	168	21	198	27	172	23	210	24	142	21	147	25	128	25

Beskæftigelse afledt af turismen fordelt på brancher og kommuner, 2013

	Ikast-Brande		Struer		Samsø		Favrskov	
	årsværk	pct.	årsværk	pct.	årsværk	pct.	årsværk	pct.
I alt	430	100	390	100	303	100	270	100
Turismeerhverv	234	54	162	42	103	34	119	44
<i>Heraf:</i>								
Overnatningssteder	35	8	25	6	14	5	8	3
Restauranter og værtshuse	146	34	86	22	42	14	71	26
Transportvirksomheder	27	6	27	7	26	9	23	9
Rejse-service	12	3	8	2	8	3	9	3
Kultur, forlystelser og sport	14	3	17	4	12	4	8	3
Detailhandel	68	16	90	23	70	23	56	21
<i>Heraf:</i>								
Råolie-, naturgas og olieindustri	0	0	0	0	0	0	0	0
Føde- og drikkevarer samt tobak	5	1	6	1	5	2	4	1
Andre	63	15	84	22	65	21	52	19
Andre brancher	128	30	138	35	130	43	95	35
<i>Heraf:</i>								
Ejendomsmæglere, bolig- og husleje	7	2	6	2	6	2	5	2
Erhvervsservice	37	9	35	9	37	12	27	10
Andre	85	20	96	25	87	29	63	23

Bilag 2C. Skatter og afgifter afledt af turismen fordelt på kommuner, 2013

	Aarhus		Ringkøbing-Skjern		Syddjurs		Herning		Silkeborg		Holstebro		Horsens		Fordeling for	
	Regionen	Hele landet														
	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	pct.	
I alt	1.055	100	1.124	100	544	100	397	100	330	100	340	100	291	100	100	100
Personskatter	421	40	412	37	207	38	159	40	129	39	130	38	118	41	39	38
Statsskatter	139	13	135	12	68	13	52	13	42	13	42	12	39	13	13	13
Regionskatter (sundhedsbidrag)	61	6	59	5	30	5	23	6	18	6	19	5	17	6	6	5
Kirkeskatter	6	1	7	1	3	1	3	1	2	1	2	1	2	1	1	1
Kommuneskatter	215	20	211	19	106	19	81	20	66	20	67	20	61	21	20	19
Vareskatter	634	60	712	63	338	62	238	60	201	61	210	62	173	59	61	62
Selskabsskatter	53	5	63	6	24	4	21	5	16	5	18	5	15	5	5	6
Vareafgifter/punktafgifter	162	15	212	19	101	19	64	16	53	16	62	18	42	14	17	16
Moms/merværdiafgift	419	40	436	39	213	39	153	39	132	40	130	38	115	40	39	40

Skatter og afgifter afledt af turismen fordelt på kommuner, 2013

	Norddjurs		Skanderborg		Lemvig		Skive		Randers		Viborg		Hedensted		Odder	
	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.
I alt	328	100	269	100	263	100	261	100	271	100	211	100	211	100	177	100
Personskatter	123	37	102	38	102	39	95	36	119	44	83	39	82	39	70	39
Statsskatter	40	12	34	12	33	13	31	12	39	15	27	13	27	13	23	13
Regionsskatter (sundhedsbidrag)	18	5	15	5	15	6	14	5	17	6	12	6	12	6	10	6
Kirkeskatter	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	1	1	1	1	1	1
Kommuneskatter	63	19	52	19	52	20	49	19	61	23	43	20	42	20	36	20
Vareskatter	206	63	168	62	161	61	166	64	152	56	128	61	129	61	108	61
Selskabsskatter	15	5	12	4	13	5	12	4	16	6	11	5	13	6	9	5
Vareafgifter/punktafgifter	59	18	52	19	48	18	50	19	42	15	34	16	34	16	31	18
Moms/merværdiafgift	132	40	104	39	100	38	105	40	93	34	83	39	82	39	68	38

Skatter og afgifter afledt af turismen fordelt på kommuner, 2013

	Ikast- Brande		Struer		Samsø		Favrskov	
	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.
I alt	123	100	125	100	112	100	88	100
Personskatter	53	43	52	41	46	41	36	41
Statsskatter	18	14	17	14	15	14	12	14
Regionsskatter (sundhedsbidrag)	8	6	7	6	7	6	5	6
Kirkeskatter	1	1	1	1	1	1	1	1
Kommuneskatter	27	22	26	21	24	21	18	21
Vareskatter	70	57	74	59	66	59	52	59
Selskabsskatter	8	6	7	5	6	6	5	6
Vareafgifter/punktafgifter	17	14	19	15	17	15	14	16
Moms/merværdiafgift	46	37	48	38	43	38	33	37